

NOU IMPULS A LA REFORMA DE LA CÚRIA VATICANA

Prínceps en el servei

Conferència Episcopal Espanyola

«No caiguen en la temptació d'estar amb Jesús sense voler estar amb els marginats»

«La fita que volem assolir sempre és la d'afavorir una harmonia més gran»

P 5-6

Trobada una vida de sant Francesc de fa 800 anys

P 27

Gaudí a Xile

Un projecte llargament cobejat finalment veurà la llum. El segon semestre d'aquest any està previst que comencin a la ciutat xilena de Rancagua, a 80 quilòmetres de Santiago, les obres de la capella de Santa Maria dels Àngels dissenyada per Antoni Gaudí. P 16

Diego Breit

Aliments amb dignitat

Des del mes d'octubre del 2014 està en marxa la iniciativa DISA (Distribució Solidària d'Aliments)-Càritas de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol de Barcelona, per repartir menjar entre aquelles persones que més ho necessiten. Al mes es distribueixen 35 tones d'aliments que beneficien més de 2.000 famílies. La dignitat de l'usuari és la clau d'aquest repartiment solidari d'aliments. P 3-4

Sumari

- 9 Eslovàquia defensa el matrimoni tradicional
- 20 Jornades del Sedase sobre la família
- 23 Vida Creixent: el valor de l'escolta
- 25 Els tresors del Museu Episcopal de Vic
- 26 Mil números de la revista «Cristiandad»

Editorial

Tres propostes quaresmals

La beata Teresa de Calcuta deia: «El pitjor mal és la indiferència» i el papa Francesc ha fet del combat per impedir la seva globalització el nucli essencial del seu missatge per a la Quaresma enguany. Per tal de superar-la i abandonar les nostres pretensions d'omnipotència, Francesc, seguint les passes de Benet XVI, ens demana que la Quaresma es visqui com un camí de «formació del cor»: «tenir un cor misericordiós no vol dir tenir un cor dèbil (...) sinó fort, ferm, tancat al temptador, però obert a Déu. Un cor que es deixi impregnar per l'Esperit i guiar pels camins que ens porten als germans i a les germanes. En definitiva, un cor pobre que coneix les seves pròpies pobreses i ho dona tot per a l'altre.» Per tal d'assolir-ho proposa tres iniciatives que concreten els tres eixos d'aquest temps litúrgic fort: oració, almoïna i dejuni. Quant a l'oració i la reconciliació, demana que els dies 13 i 14 de març se celebri a tota l'Església, també a nivell diocesà, la iniciativa *24 hores per al Senyor*. El Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització explica en el seu web la gran acollida que aquesta iniciativa va tenir l'any passat. En els arxiprestats, almenys una església restava oberta tot un dia per possibilitar l'adoració i la reconciliació. Novament el Bisbe de Roma presidirà una litúrgia penitencial a la basílica de Sant Pere. Tots recordem la imatge inèdita del mateix Papa confessant-se. La iniciativa comptarà amb el suport de les xarxes

socials mercès al *hashtag* #24horasparael-Señor.

Quant a l'almoïna, Francesc ens recorda que podem ajudar amb gestos concrets i arribar tant a les persones properes com a les llunyanes gràcies als nombrosos organismes de caritat de l'Església. En aquest sentit diu: «La Quaresma és un temps propici per mostrar interès per l'altre, amb un signe concret, encara que sigui petit, de la nostra participació en la mateixa humanitat.» O sigui el que deia Teresa de Jesús, «*hacer aquello poco que hay en mí*», i la consciència que som germans en l'existència i que la sort de l'altre no ens pot ser indiferent.

Quant al dejuni, una visió inèdita que supera una consideració ascètica individualista: és el mateix sofriment de l'altre el que ens crida a la conversió, perquè «la necessitat del germà ens recorda la fragilitat de la meua vida» (...) si acceptem els límits de les nostres possibilitats, confiam en les infinites possibilitats que ens reserva l'amor de Déu. I podem resistir la temptació diabòlica que ens fa creure que nosaltres sols podem salvar el món i nosaltres mateixos». L'acceptació dels límits ens fa humils i ens cura de la temptació de la supèrbia. En un prefaci quaresmal es llegeix que «les privacions voluntàries moderen el nostre afany de suficiència i són profitoses als pobres». Tota privació quaresmal, doncs, s'ha de situar en aquesta perspectiva.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Contra ira i rancor, caritat

No donem a l'abast. El papa Francesc és una novetat constant, no sols cada dia, sinó cada vegada que parla. «No tenim temps de recollir-ho tot —em diu un grup de laics que participen molt activament en una parròquia— i tot és aprofitable, a més de veure que el que diu, ho digui a qui ho digui, fa que ens ho apliquem tots.» És molt freqüent constatar que la gent l'entén perquè té un llenguatge planer i assequible, i alhora profund, tendre, positiu i engrescador. De dues paraules és capaç de fer que ens hi veiem del tot reflectits. És el cas de les paraules que ha dirigit als nous cardenals i que són tot un programa de vida cristiana perquè presenten la lògica de Jesús que orienta el camí de l'Església. Glossant l'himne a la caritat de la primera carta als cristians de Corint i la guarició d'un leproós, ha mostrat en dues homilies la meravellosa originalitat de l'amor cristià que és la caritat. «La caritat —ha dit el papa Francesc— mai no pot ser neutra, asèptica, indiferent, tèbia o imparcial. La caritat contagia, apassiona, arrisca i compromet. Perquè la veritable caritat sempre és immerescuda, incondicional i gratuïta.» Quan experimentem un moment d'ira, la qual cosa és possible com a reacció espontània que passa ràpid, cal vetllar que no esdevingui un estat permanent. La caritat, i només ella, ens allibera de l'enuig i del perill de reaccionar impulsivament, del perill mortal d'una ira que s'ha anat acumulant i que degenera en rancor. Vet aquí un bon examen de consciència per iniciar el temps quaresmal que vol vèncer la indiferència per deixar-nos revestir de tendresa, bondat, misericòrdia i compassió. De nosaltres, famílies, parròquies i comunitats, tot plantejant-nos i responent a la pregunta «On és el teu germà?», espera gestos valents de compartir amb els qui més sofreixen i enfortir els nostres cors per tal que arribem a ser —ens diu— illes de misericòrdia enmig del mar de la indiferència. Fem d'aquest temps privilegiat «un camí de formació del cor».

L'efemèride de la setmana

Dia 25 de febrer del 1018: Ramon Berenguer és nomenat comte de Barcelona en morir el seu pare el comte Ramon Borrell.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Natàlia Aldana, Pilarín Bayés, Josep M. Bausset, Austí Boadas, Esther Borrego, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Joaquim Ferrer, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Josep O. Pujol,

Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Resposta unitària a les necessitats alimentàries

DISA de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol distribueix 35 tones de menjar al mes

Rosa María Jané Chueca

Fotos: Agustí Codinach

Des del mes d'octubre del 2014 es troba en marxa la iniciativa DISA (Distribució Solidària d'Aliments)-Càritas de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol de Barcelona, per repartir menjar entre aquelles persones que més ho necessiten. «És el mateix lliurament d'aliments que es feia a les parròquies», explica a *Catalunya Cristiana* M. Iluminada Merino, coordinadora de Voluntariat de Càritas diocesana de Barcelona, «però va arribar un moment en què els voluntaris començaven a demanar ajuda perquè el servei els depassava, hi havia molts usuaris, molts aliments, no hi havia espai, ni infraestructures...». Són aquestes mateixes parròquies de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol que ara, conjuntament, uneixen esforços en un centre comú per a la recollida i distribució d'aliments.

A Barcelona hi ha dos DISA més: el de l'arxiprestat de Trinitat i el de la Sagrada Família. Merino ens diu que «això no ho hem inventat a Barcelona, ja fa temps que està en marxa a Girona. Ho vam anar a veure, ens va agradar la idea i vam començar a copiar el que feien allà».

Amb el projecte DISA, les parròquies de l'arxiprestat de Sant Josep Oriol constaten que han augmentat les donacions i que ara poden donar molt més. Cada mes es reparteixen 35 tones de menjar i, fins i tot, es poden distribuir aliments frescos «no en gran quantitat, perquè no cobrim ni de bon tros el que la gent necessita, però a més d'arròs, pasta i llegum, per exemple, donem verdures, fruita, carn o peix congelat», comenta Iluminada, perquè la infraestructura del nou local així ho permet.

Un dels aspectes que més té en compte DISA és la dignitat dels usuaris, els quals poden escollir els aliments a canvi de punts. Els punts es donen segons el nombre de persones d'una família. Segons Merino, «la gent pot escollir mínimament, perquè donem del que ens arriba. Els usuaris agraeixen aquesta varietat i aquest marge d'elecció. No és el mateix posar-se a la cua i rebre una bosseta, que tenir la llibertat de poder escollir». I afegeix: «Era un dels punts clau: que les persones que vinguessin a cercar aliments no haguessin de fer cua al carrer, que no s'enduguessin una bossa simplement, de forma freda, sinó amb una atenció més personalitzada.»

Per això, assegura la coordinadora de Voluntariat de Càritas, «hi ha una relació amb les persones que es vol mantenir, és com aquella relació que s'estableix a les botigues de queviures d'abans, on els dependents coneixien els clients. Intentem treballar aquesta relació directa perquè no ens preocupa tant donar aliments com que aquestes persones puguin sortir

d'aquesta necessitat i puguin deixar de venir a rebre menjar. És conèixer la seva situació per saber com, des de Càritas, podem treballar perquè la gent no ens necessiti a aquest nivell tan bàsic».

Més de 2.000 famílies es beneficien d'aquesta iniciativa. Iluminada indica que «com a conseqüència de la capacitat d'aquest local, hem pogut atendre la gent una vegada al mes,

de manera que els usuaris només han de desplaçar-se mensualment per fer "la compra" gran d'aliments que no caduquen perquè el que s'emporten fresc és per a dos o tres dies. En aquest arxiprestat són dotze parròquies, més una de l'arxiprestat de la Concepció, per la qual cosa fer-ho més sovint no seria factible».

Aquest servei aplega el que dona la Comunitat Europea, el Banc dels

Aliments, les comunitats parroquials i les botigues del barri, bàsicament...

Perfil de l'usuari

El perfil de l'usuari d'aquest servei de distribució d'aliments ha anat canviant, com reconeix Merino: «En aquest moment, un percentatge alt de persones que vénen a cercar aliments són persones de Barcelona,

veïns de tota la vida, mentre que fa uns quants anys era gent majoritàriament de fora. Però la crisi ha fet canviar la balança.»

Les persones que es beneficien de DISA arriben derivades per un professional: bé un treballador social de Serveis Socials o un treballador social de Càritas. «El percentatge més gran ve derivat de Serveis Socials», diu la coordinadora de Voluntariat de Càritas diocesana de Barcelona, perquè la gent el primer que fa és informar-li que ha d'anar a Serveis Socials, perquè l'Ajuntament tingui constància de totes les persones que hi ha en situació de necessitat».

I és el treballador social qui valora què és el que més necessita aquella persona: que vagi a DISA a rebre aliments o que li sigui abonat el rebut de la llum o el lloguer, per exemple. Cada cas és personalitzat.

Aquest projecte és portat per voluntaris i, curiosament, des que ha estat implantat aquest sistema han augmentat les donacions i els voluntaris. Així, Iluminada Merino apunta que «ara hem passat a tenir molts voluntaris i voluntàries de totes les edats que volen col·laborar i hem multiplicat la possibilitat dels esforços per poder tirar endavant el projecte. Fins i tot tenim una llista d'espera de voluntaris! És gairebé miraculós, perquè un dels problemes que tenien les parròquies és que els mancaven voluntaris i no sabien com atreure'ls...».

El DISA de Sant Josep Oriol s'ubica a la parròquia de Sant Isidor (c/ Urgell, 176 – Barcelona) i obre de dilluns a divendres de 10.00 a 13.00 i de 16.00 a 20.00, la qual cosa implica mobilitzar un centenar de voluntaris.

Tants usuaris com voluntaris es troben satisfets amb aquest canvi, ja que aquest sistema té més avantatges: més espai, més facilitat per atendre la gent, més aliments, torns coberts...

Objectiu: tancar

Tanmateix, des de Càritas no perden de vista un horitzó molt concret: «El nostre objectiu és treballar perquè un servei com aquest tanqui perquè ja no és necessari.» Així de clar ho té M. Iluminada Merino, per a qui «l'objectiu número u no és que aquest servei es mantingui i creixi, sinó que pugui tancar o disminuir. I el que passa és el contrari, que aquest servei augmenta i creix».

A Càritas hi ha un lema: «No saps mai quan la vida et deixarà de somriure.» La qual cosa significa que

«No és el mateix fer cua i rebre una bosseta que tenir la llibertat de poder escollir»

«L'objectiu és que la gent pugui tenir una feina justa i digna, que li permeti valdre's per ella mateixa i no necessitar els altres»

«hem de pensar en tothom en cada moment», explica Merino, «perquè en qualsevol moment podem trobar-nos en la situació dels qui vénen a rebre aliments».

Per això repeteix: «El nostre repte és poder tancar aquest servei, ho tinc claríssim i no m'ho trec del cap. I si no tanca, perquè sempre hi haurà gent que necessiti ajuda, almenys que es redueixi, que no creixi.»

La coordinadora de Voluntariat de Càritas diocesana de Barcelona creu que «cal treballar per donar, dins de les nostres possibilitats, el que la gent necessita, encara que no cobrim, ni de lluny, el que la gent necessita al mes, però no podem oblidar que l'objectiu és que la gent pugui tenir una feina

justa i digna que li permeti valdre's per ella mateixa i no necessitar els altres».

D'altra banda, adverteix que «podríem caure en la dependència i perquè això no passi hi ha la tasca dels treballadors socials. Però també podríem caure en la temptació de donar perquè això també crea satisfacció, i això no pot crear una addicció». Tot i així, constata que «hi ha realment una necessitat real de cobrir una necessitat tan bàsica com l'alimentació, però la solució no es troba en un menjador social ni en un DISA, la gent ha de poder valdre's per ella mateixa i això és el que més ens ha de preocupar i ha de ser l'objectiu per al qual treballem».

DONACIONS ECONÒMIQUES A DISA

Parròquia de Sant Isidor
"la Caixa"

ES58 2100 0911 0202 0026 3056

Perquè aquest donatiu desgravi a Hisenda cal facilitar el DNI, nom complet i adreça.

Més informació: tel. 930 026 243 / disasantjoseporiol@gmail.com

El Papa vol que els cardenals no s'allunyin dels marginats

Francesc crea 20 purpurats nous, entre ells dos espanyols

Agències

Ciutat del Vaticà

«No tingueu la temptació d'estar amb Jesús sense voler estar amb els marginats, aïllant-vos en una casta que no té res d'autènticament eclesial. Us convido a servir Jesús crucificat en tota persona marginada; a veure el Senyor en cada persona exclosa.» Són les paraules que el Papa va dirigir als nous cardenals en presidir el 15 de febrer a la basílica de Sant Pere la missa d'acció de gràcies al costat dels purpurats elevats al cardenalat i a tots aquells presents a Roma per al consistori.

Entre els nous cardenals hi ha dos espanyols: Mons. Ricardo Blázquez, arquebisbe de Valladolid i president de la Conferència Episcopal Espanyola, i Mons. José Luis Lacunza, bisbe de David (Panamà).

En la missa amb els purpurats, Francesc va reflexionar sobre l'acollida al necessitat, al llunyà i al que necessita curar els seus pecats: «El camí de l'Església és el de no condemnar ningú per sempre.» I els va recordar que l'Església ha de «sortir del propi recinte per anar a la trobada dels llunyans a les "perifèries" de l'existència.» Per això, va insistir en el fet que «la caritat no pot ser neutra, indiferent, tèbia o imparcial. La caritat contagia, apassiona, arrisca i compromet, perquè la caritat veritable sempre és immerescuda, incondicional i gratuïta».

Dirigint-se als 20 cardenals creats, els va comentar que la lògica de Jesús és «no només acollir i integrar, amb valor evangèlic, aquells que truquen a la porta, sinó anar a buscar, sense prejudicis i sense por, els llunyans, i manifestar-los gratuïtament allò que també nosaltres hem rebut gratuïtament. La disponibilitat total per servir els altres és el nostre signe distintiu, és el nostre únic títol d'honor!».

I novament va insistir el Papa: «Us convido a servir Jesús crucificat en tota persona marginada: a veure el Senyor en cada persona exclosa que té gana, que té set, que està nua; al Senyor que està present en aquells que han perdut la fe, o que, allunyats, no viuen la pròpia fe; al Senyor que és a la presó, que està malalt, que no

té feina, que és perseguit; al Senyor que està leprosat, que està discriminat.» Segons el Pontífex, cal tenir present «la compassió de Jesús enfront de la marginació i la seva voluntat d'integració. Per a Jesús el que compta, sobretot, és arribar i salvar els llunyans, curar les ferides dels malalts, reintegrar tothom en la família de Déu. I això escandalitza algú. Jesús no té por d'aquesta mena d'escàndol».

Himne a la caritat

«El cardenalat certament és una dignitat, però no una distinció honorífica», va assenyalar el Papa en la seva homília en el consistori ordinari per a la creació de nous cardenals el 14 de febrer. En aquest consistori també va participar-hi Benet XVI.

El Bisbe de Roma va fer diverses recomanacions als nous cardenals i a tot el Col·legi cardenalici basades en l'himne a la caritat de sant Pau. El Papa va subratllar que «en l'Església, tota presidència prové de la caritat, es desenvolupa en la caritat i té com a fi la caritat», i per això «l'Església que és a Roma té també en això un paper exemplar: igual que ella presideix en la caritat, tota Església particular està cridada a presidir en la caritat».

Segons Francesc, «com més creix la responsabilitat en el servei de l'Església, més cal eixamplar el cor, dilatar-lo segons la mesura del cor de Crist». En paraules del Pontífex, «la magnanimitat és, en cert sentit, sinònim de catolicitat: és saber estimar sense límits, però al mateix temps amb fidelitat a les situacions particulars i amb gestos concrets. Estimar el que és gran sense descuidar el que és petit». I va reiterar que cal «saber estimar amb gestos de bondat». Sobre aquest aspecte va defensar que «la benevolència és la intenció ferma i constant de voler el bé, sempre i per a tothom, fins i tot per als que no ens estimen».

«La disponibilitat total per servir els altres és el nostre signe distintiu, és el nostre únic títol d'honor!»

El Pontífex va alertar de l'enveja i de l'orgull, temptacions a les quals les dignitats eclesiàstiques «no són immunes». En aquest sentit, va subratllar que «la caritat et descentra i et situa en el veritable centre, que

només és Crist. Aleshores sí que seràs una persona respectuosa i preocupada pel bé dels altres».

Com va dir el papa Francesc, «al pastor que viu en contacte amb la gent no li falten ocasions per enutjar-se. (...) La caritat ens lliura del perill de reaccionar impulsivament, de dir i de fer coses que no estan bé; i sobretot ens lliura del perill mortal de la ira acumulada, "alimentada" dins teu, que et fa fer comptes del mal rebut. Això no és acceptable en un home d'Església. Malgrat que és possible entendre un empipament momentani que passa de pressa, no així la rancúnia».

«El qui està cridat al servei de govern de l'Església», va destacar el Bisbe de Roma, «ha de tenir un sentit de la justícia fort, de manera que no accepti cap injustícia, ni tan sols la que podria ser beneficiosa per a ell o per a l'Església».

Per a Francesc, «l'amor de Crist, vessat als nostres cors per l'Esperit Sant, ens permet viure així, ser així: persones capaces de perdonar sempre; de donar sempre confiança, perquè estem plens de fe en Déu; capaços d'infondre sempre esperança, perquè estem plens d'esperança en Déu».

Finalment, va assenyalar que «així és com hem de ser: incardinats i dòcils. Com més incardinats estem en l'Església que és a Roma, més dòcils hem de ser a l'Esperit, perquè la caritat pugui donar forma i sentit a tot el que som i fem».

Continuen els treballs de reforma de la Cúria vaticana

Agències / Ciutat del Vaticà

Afavorir una harmonia més gran, un fort testimoni cristià i una evangelització més eficaç, així com «aprimar» la Cúria vaticana. Aquest és el sentit que, segons el papa Francesc, té la reforma de la Cúria que treballa des del començament del seu pontificat.

S'acaba de celebrar a Roma un consistori extraordinari del Col·legi cardenalici, on han participat els nous purpurats, per ser informat de les reformes que prepara el Consell de Cardenals (anomenat C-9 Vaticà).

«La fita que volem aconseguir», deia el Papa en la seva salutació als participants, «és sempre la d'afavorir una harmonia més gran en la tasca dels diferents dicasteris i departaments, amb la finalitat d'aconseguir una col·laboració més eficaç amb aquesta transparència absoluta que edifica la sinodalitat i la col·legialitat autèntiques». I afegia que «la reforma no és un fi en ella mateixa, sinó un mitjà per donar un fort testimoni cristià; per afavorir una evangelització més eficaç, per promoure un esperit ecumènic més fecund i per animar un diàleg més constructiu amb tothom».

El cardenal Oscar Rodríguez Maradiaga, coordinador del C-9, va explicar als purpurats que la reunió del Consell de Cardenals es va centrar sobretot en la reforma de la Cúria, però que no es va tractar exclusivament d'aquesta matèria, perquè es van analitzar altres qüestions com el reglament del Sínode, els treballs de la Comissió per a la Protecció de Menors o la relació amb els organismes econòmics vaticans.

En roda de premsa, el portaveu vaticà, el P. Federico Lombardi, va assenyalar que la proposta de reforma preveu la creació de dues grans congregacions: una seria la Congregació de Laics, Família i Vida. La segona comprendria els àmbits de Caritat, Justícia i Pau, Pastoral Sanitària, Migrants i Ecologia. Totes dues comptarien amb la col·laboració dels Pontificis Consells i de les Acadèmies dedicades a aquestes temàtiques.

El P. Lombardi també va comentar que en aquest consistori extraordinari es va constatar que la reforma té una doble vessant: teològica i jurídica, perquè molts dels seus supòsits concerneixen també el dret canònic i la jurisdicció eclesiàstica, així com les relacions amb altres episcopats. A més es va posar en relleu que no només el Papa compta amb l'assessoria de la Cúria, sinó amb la del Col·legi cardenalici i amb la del Sínode dels Bisbes. Tampoc no va passar per alt la qüestió de la formació permanent del personal que treballa a la Cúria, així com la possibilitat de rotació en les tasques per contrarestar la rutina.

«La reforma, molt desitjada per la majoria de cardenals en l'àmbit de

les congregacions generals que van precedir el conclave, haurà de perfeccionar encara més la identitat mateixa de la Cúria romana, és a dir, la de coadjuvar el Successor de Pere en l'exercici del seu suprem ofici pastoral pel bé i el servei de l'Església universal i de les Esglésies particulars. Exercici amb el qual es reforcen la unitat de fe i la comu-

«La reforma no és un fi en ell mateix, sinó un mitjà per donar un fort testimoni cristià»

nió del poble de Déu i es promou la missió pròpia de l'Església al món», va afirmar Francesc.

També va ser molt conscient de les dificultats de la tasca, en assenyalar que «certament aconseguir aquesta fita no és gens fàcil, requereix temps, determinació i, sobretot, la col·laboració de tothom. Però per aconseguir-ho hem de confiar en l'Esperit Sant.»

Església en sortida

Petits brots d'esperança

Quan vam conèixer una nova tragèdia de les que gairebé diàriament es donen en el nostre món i vam saber que a Lampedusa havien mort més de 200 persones, em van venir al cap les paraules del papa Francesc quan el 2013 ens feia la pregunta com Déu a Caïn: «On és el teu germà?» i encara avui no podem respondre davant d'aquests fets. Potser de manera prèvia a aquesta pregunta cal pensar si reconeixem l'altre com a germà i, en tot cas, després, preguntar-nos com tractem el nostre germà.

En l'evangeli de Mateu, Jesús ens assegura: «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu.» Aquesta primera part de la història de vegades la tenim més present tot i que no sempre, però hi ha una segona part que són poques les vegades que la considerem. També ens diu: «Us ho asseguro: tot allò que deixàveu de fer a un d'aquests més petits, m'ho negàveu a mi.»

En certs moments de la història i en tragèdies com la que es va viure i es viu moltes vegades, a Lampedusa i molts altres indrets, cal pensar en tot el que deixem de fer pel nostre germà, més enllà del que ja fem. Probablement si responem a aquesta pregunta moltes persones no viuran les situacions a les quals es veuen abocades.

En el nostre món hi ha moltes persones que treballen

de forma anònima i discreta per millorar les situacions que altres pateixen i donar consol a aquell que no el troba enlloc. Moltes d'aquestes persones ho fan donant resposta a una opció de vida, un estil que surt de saber que Déu es fa present a la història i en cada persona que la viu.

En l'acte de proclamació de la Maria Victòria Molins com a doctora *honoris causa* de la Universitat Ramon Llull, vam poder sentir com ella a partir d'un text de santa Teresa de Jesús deia: «*Pensé qué podía hacer y como me vi imposibilitada de aprovechar en lo que yo quisiera en el servicio de Dios, determiné a hacer lo poquito que era en mí...*» Va veure clarament que havia de fer quelcom per les situacions que es donen en el nostre món d'avui que produeixen patiment i va dir: «Podria acostar-m'hi d'un en un, i vessar l'amor que Déu havia vessat en mi, i fer-ho en les obres que altres persones havien fundat.» Així, va optar per estimar els altres amb l'amor que Déu estima, apropant aquest amor als més petits.

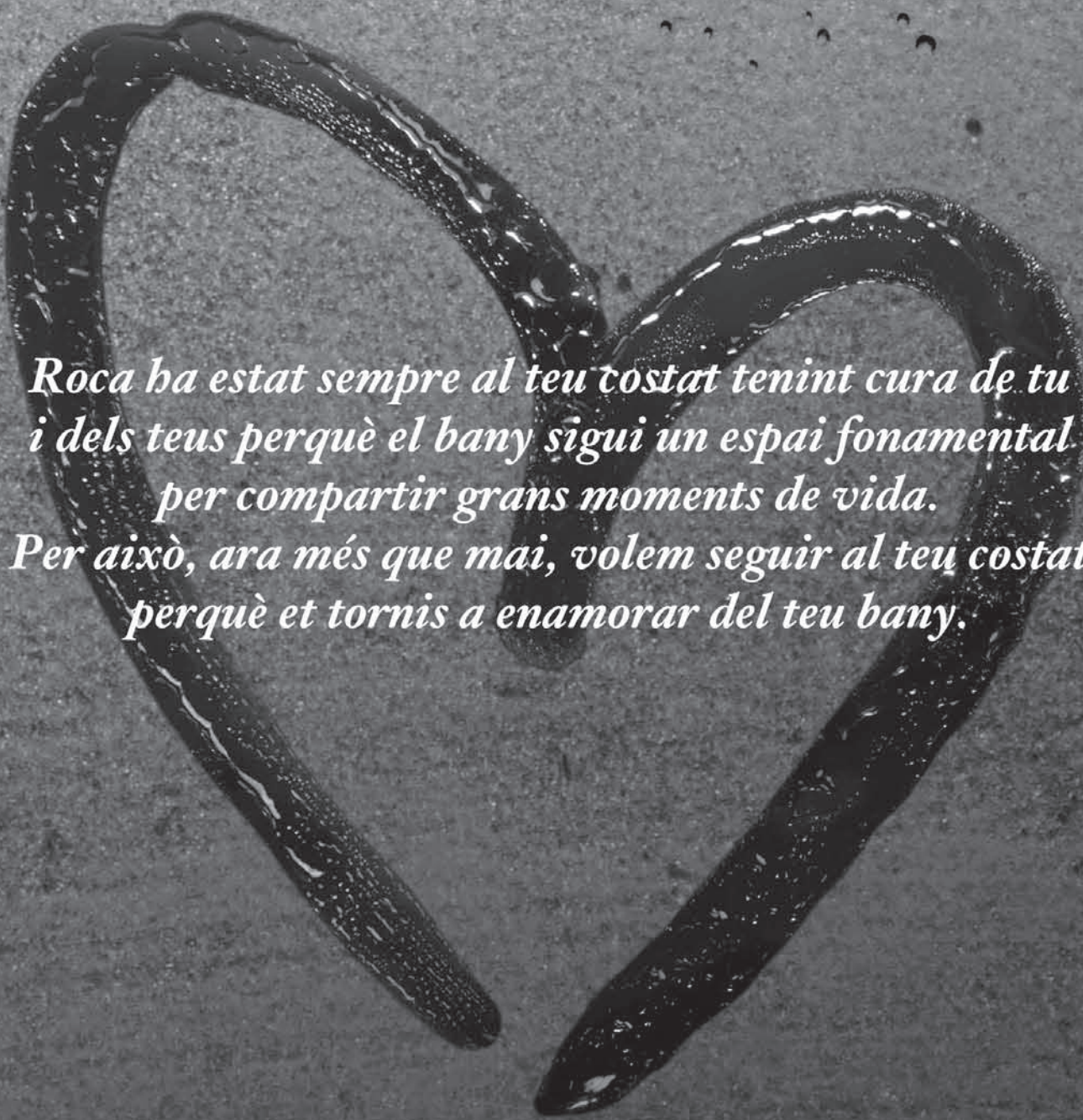
Aquesta manera de fer, d'estar, d'acompanyar que la Universitat Ramon Llull va voler posar de manifest al proclamar una persona d'aquestes característiques com a doctora *honoris causa* és la que possibilita i dona raó a l'esperança per a aquells que ho han perdut tot o no ho han tingut mai, però, a més, ens possibilita a tots tenir esperança en un món més frater i humà.

Esther
Borrego
Linares

UNA VIDA CONTIGO

DES DE 1917

*Roca ha estat sempre al teu costat tenint cura de tu
i dels teus perquè el bany sigui un espai fonamental
per compartir grans moments de vida.
Per això, ara més que mai, volem seguir al teu costat
perquè et tornis a enamorar del teu bany.*

RENOVA LA VIDA
DEL TEU BANY

Roca

A la teva botiga Roca o a
reformaconroca.es

«El meu somni és que el “valor” d’un infant indígena sigui el mateix que el d’un europeu»

Jaume Andrés és un marista que educa a la selva peruana

Lluís Serra Llansana

Puerto Maldonado és una ciutat que es troba a la selva peruana, propera a Bolívia i al Brasil. Zona de gran bellesa, entre parcs i reserves naturals. Zona, també, amb riquesa aurífera depredada per interessos que han perjudicat els nadius. En aquest enclavament, els germans maristes regenten un internat al servei de l’educació dels joves. El germà Jaume Andrés, barceloní, fa quatre anys que és al Perú, on ha impartit classes a la Universitat Marcel·lí Champagnat de Lima. Actualment, a Puerto Maldonado el repte educatiu i pastoral té per a ell altres paràmetres.

Quines característiques tenen els adolescents que ateneu?

Els 30 interns que hi ha vénen de comunitats indígenes en un perímetre de quatre hores de la ciutat. Són adolescents de la selva, amb una cosmovisió molt diferent de la nostra i moltes mancances, els pares dels quals

«El nostre repte és ajudar-los a inserir-se en una societat oberta i plural sense perdre l’amor a les arrels o la identificació amb la natura»

 CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure’m al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom		
Cognoms		
Adreça		
Població		
DP	Tel.	NIF
A/e:		

☐ Edició paper 135€	☐ Edició digital 90€
☐ Edició en català	☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any	☐ Dos pagaments semestral
☐ Xec nominatiu que adjunto	☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d’ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
 (Departament de Subscripcions))
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

ja no volen per a ells el tipus de vida dels seus avantpassats i els envien a la ciutat per estudiar Secundària.

Quines són les seves necessitats més urgents?

Necessiten allotjament, tutela i manutenció en un internat a la ciutat que els seus pares no poden pagar. La comunitat marista els ofereix tot això gairebé gratuïtament i moltíssima ajuda en els estudis, a més de la proximitat i l’afecte que compensi l’absència familiar.

Quina funció social fa l’internat?

Només un internat urbà finançat amb fons aliens a la família els permet estudiar. Els meus quatre companys i companyes de comunitat i jo mateix exercim de «pares-tutors». Jo he tutelat el grup de primer, amb les seves dificultats d’adaptació, els seus estudis i tasques; a més imparteixo classes al Seminari, catequesi a la parròquia i sóc membre de la Comissió Social del vicariat.

Amb l’educació, no hi ha el risc d’allunyar-los de la seva cultura, de casa seva?

Aquest és el nostre repte: ajudar-los a inserir-se en una societat oberta i plural sense perdre l’amor a les arrels o la identificació amb la natura. Optem per respectar-ne la llibertat i oferir-los el que diuen que volen, sense idealitzar la situació de pobresa en què viuen. Hi ha comunitats natives que s’han estimat més allunyar-se de l’home blanc i s’han internat més i més a la selva, però no és el nostre cas.

Com es viu aquest dilema: obertura d’horitzons o fidelitat a les arrels?

Amb esperança. No estic segur de l’èxit d’una inserció indolora o no-problemàtica en la nova cultura, però sé que allò que fem té sentit.

Com a estranger, se sent acollit o rebut amb reticències?

Em sento molt acollit. Fins i tot als pares dels nostres interns els sembla una garantia que els eduquin «blancs». A més, els nois i noies es fan estimar: hi veig una barreja de docilitat, ingenuïtat i petites malícies adolescents que et roben el cor. I ells saben qui els estima... encara que els imposem una disciplina.

Les creences ancestrals, dificulten la vivència de la fe cristiana?

En el nostre cas, no. Els grups ètnics amb els quals convisc no tenen una religiositat pròpia ni relats gaire elaborats. Al contrari, es mostren oberts a un origen diví o espiritual de la natura i rebutgen les tesis merament materialistes de l’existència. D’altra banda, des de fa 100 anys els dominics han fet una tasca heroica entre aquests nadius, han inculcat algunes devocions i han batejat la seva gent.

Quines són les principals tasques pastorals que cal afrontar?

El coneixement i la vivència de la fe en la qual estan majoritàriament batejats. Nosaltres ens hem proposat que coneguin la persona i el missatge de Jesús. Donem a conèixer amb entusiasme i convicció les paràboles i narracions dels evangelis: l’essencial. Convidem, sense pressionar, a l’eucaristia i als sagraments, en els quals la majoria no participa.

Un somni en la seva missió actual...

Que el «valor» d’un infant indígena sigui el mateix que el d’un europeu, que els seus pobles apareguin als mapes, que els mestres de Puerto Maldonado estiguin almenys tan preparats com els de Lima, la «igualtat d’oportunitats», i que els nostres nois i noies siguin feliços en la seva nova llar.

Eslovàquia

Eslovàquia defensa la família

Entitats civils i confessions cristianes impulsen un referèndum a favor del matrimoni heterosexual

Joan Piñol
Bratislava

Votar per defensar la família. Això van fer gairebé un milió d'eslovacs el 7 de febrer en un referèndum que els seus impulsors consideren un èxit tot i la baixa participació, un 22%. Molts han estat els obstacles: la pressió internacional, el boicot dels mitjans de comunicació i la campanya en favor de l'abstenció. En canvi, el papa Francesc juntament amb els líders religiosos d'Eslovàquia van animar la població a defensar el matrimoni entre un home i una dona seguint l'exemple de Croàcia que el desembre del 2013 va votar per àmplia majoria (66% a favor) vetar els matrimonis homosexuals.

Eslovàquia permet que els ciutadans puguin convocar un referèndum vinculant si reuneixen un mínim de 300.000 signatures. Un centenar d'entitats civils coordinades per l'associació Aliança per la Família va iniciar la recollida de firmes el 5 d'abril i el 27 d'agost ja va entregar un total de 408.000 signatures. En gairebé cinc mesos havien aconseguit que firmés un 9,2% del cens electoral superant àmpliament el mínim requerit. Tot i així, el president Andrej Kiska va sotmetre a l'examen del Tribunal Constitucional les quatre preguntes presentades. El tribunal va determinar el 21 de novembre que una de les preguntes no podia ser sotmesa a referèndum. Finalment, les qüestions serien tres: si l'únic matrimoni vàlid és l'heterosexual, si els homosexuals poden adoptar i si s'ha d'ensenyar la teoria de gènere a les escoles.

Perquè el referèndum fos vàlid calia que votés un 50% del cens, cosa difícil en un país com Eslovàquia amb taxes d'abstenció elevades. L'esperança dels impulsors era fer coincidir la votació amb les eleccions municipals que se celebraven el 15 de novembre. La maniobra de Kiska de demanar el dictamen del Tribunal Constitucional va boicotejar aquesta estratègia. Com que calia esperar la decisió del Constitucional, el referèndum finalment ha tingut lloc el 7 de febrer, sense coincidir amb cap altra votació.

Un país abstencionista

Per què la participació ha estat tant baixa? En primer lloc, Eslovàquia és un país abstencionista. A les últimes eleccions al Parlament Europeu del maig només va votar un 13% dels eslovacs i a les eleccions presidencials del març només un 43% a la primera ronda i un 50,5% a la segona. No és estrany que dels altres set referèndums que s'han celebrat en aquest país des de l'any 1994 només un va arribar al mínim del 50%: la votació sobre l'ingrés a la UE de l'any 2003. La segona explicació és que Eslovàquia ja té una legislació molt clara sobre la família. El mes

de juny el Parlament va aprovar una esmena a la Constitució en què s'especifica que «el matrimoni és únicament la unió entre un home i una dona». La votació d'aquest canvi constitucional evidencia la posició majoritària de la societat eslovaca: 102 diputats van votar a favor, 18 en contra i 3 en blanc. SMER, el partit socialista del primer ministre Robert Fico, va ser l'impulsor de la mesura.

Una altra explicació és la campanya en contra de diverses entitats eslovàques però també de molts grups de pressió internacionals. Amnistia Internacional va demanar no anar a votar i va ajudar econòmicament les entitats contràries mentre que el setmanari *The Economist* va titllar els valors eslovacs «d'immadurs i incívics» i va denunciar que «s'han gastat milions de lliures britàniques per modernitzar els països de l'est i ha estat un fracàs». En certa manera, Eslovàquia és un exemple de la «colonització ideològica» que tant denuncia el Papa. Segons el setmanari liberal anglès, l'ajuda internacional ha de comportar la introducció del matrimoni homosexual.

Un exemple de les dificultats que han trobat els impulsors del referèndum és el fet que dues televisions privades i el servei públic de radiotelevisió es van negar a emetre els anuncis. «És una pena que els mitjans hagin estat intimidats perquè els nostres espots haurien obert el debat i la discussió», es lamentava Anton Chromik, portaveu de l'Aliança per la Família. Un altre exemple de boicot va ser el rebuig de les organitzacions LGTBI a

El papa Francesc va animar els eslovacs a votar a favor del matrimoni tradicional

participar en els debats televisius sobre el referèndum.

L'Església catòlica, els protestants eslovacs i els ortodoxos van donar suport activament a la votació. Tres dies abans del referèndum, el papa Francesc durant l'audiència general va encoratjar els eslovacs a defensar la família. El cert és que, tot i el magre pressupost dels impulsors (110.000 euros recaptats gràcies a donacions), el resultat va ser clar: un 90% va votar a favor de les tres propostes. Això representa un 20,2% del cens eslovac. Aquest mateix percentatge a Espanya són set milions de persones o el que va obtenir el PSOE a les últimes eleccions generals.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet

Director general de la Fundació Pere Tarrés

No és condescendència, és senzillesa

Un dels trets de personalitat del Bisbe de Roma Francesc és la senzillesa amb què tracta les persones. Se'l veu amb infants, rentant els peus el Dijous Sant a discapacitats, acollint tothom que se li atansa amb extrema naturalitat. Des de la psicologia es diria que ha fet hàbit d'un comportament afable, acollidor. Va interioritzar una forma d'atenció a l'altre que avui és un dels components més destacables del seu missatge. La seva senzillesa, amb anècdotes com viatjar habitualment amb el metro de Buenos Aires o acomiadar la visita del cardenal de Barcelona a la porta de l'ascensor durant el temps necessari fins que les portes es tanquessin, són mostres d'aquesta forma de ser. Aquesta actitud humil és un element fonamental del seu testimoni, en plena consonància amb el del Crist.

Atenció, però, a com els cristians fem nostre aquest model de comportament, i en especial els que tenim una responsabilitat. En absolut es tracta que ens manifestem d'una manera que no és la que ens surt com a conseqüència de com som, com si un «assessor d'imatge» ens hagués dit que ara toca adreçar-se als nens o somriure en saludar. El missatge de Francesc no fa referència a les formes sinó al fons. Si malgrat assumir un càrrec som senzills i ho fem com a servei, en conseqüència, aquest tarannà es manifesta en les nostres relacions personals. Si, per contra, estem convençuts de tenir tots els mèrits per al lloc que ocupem, probablement,

no ens mostrarem senzills d'una forma espontània i sincera. Impostar les expressions o fer com que s'atén l'altre, si això no surt de dins, és condescendència. La conversió que la senzillesa de Francesc ens proposa és de fons i, si és sincera, com en tantes persones, es percebrà en la quotidianitat. Imitar només els seus comportaments i expressions, si la transformació no és profunda, traspua la falta de sinceritat. Escoltar és una actitud profunda, no una expressió en el rostre. La transparència de les persones, malgrat que no arribem a la virtut de Francesc, és preferible a la impostura o la condescendència.

Saber escoltar

Joan Guiteras i VilanovaDegà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

«Per aquesta santa Unció»

La Unció dels Malalts és un dels set sagraments. L'evangelí narra tendres esdeveniments de malalts que s'acostaven a Jesús per demanar-li la salut i els guaria. L'apòstol sant Jaume deia: «Si teniu algun malalt, crideu els vostres preveres perquè l'ungeixin amb oli en el nom del Senyor i preguin per ell. Aquella oració, feta amb fe, li serà saludable: el Senyor el posarà bo i li perdonarà els pecats que hagi comès.»

Aquest ritu rebia el nom, no fa encara gaire temps, d'Extremunció. Era, en la mentalitat dels fidels i pastors, quelcom que s'administrava com a darrer auxili als moribunds. De vegades, fins i tot, s'acudia a demanar-la al sacerdot, quan el moribund ja havia perdut el coneixement. El Concili Vaticà II va renovar aquest sagrament atorgant-li el nom d'Unció dels Malalts, destacant així una realitat que li era implícita i recordant que els malalts, com a darrer auxili per a la salvació, necessitaven el Viàtic, l'Eucaristia.

Quin títol té el ritual on hi ha la Unció? *Ritual de la*

Unció i cura de la Pastoral dels Malalts. L'índex té els capítols següents: la visita i la comunió dels malalts; Unció d'un malalt; el Viàtic; ordre que se segueix quan s'administren els sagraments a un malalt en perill de mort; la Confirmació en perill de mort; pregària per encomanar a Déu els moribunds; formularis de misses, i lectures bíbliques.

A qui cal donar la Unció dels Malalts? Als fidels que estan en perill de mort per malaltia o ancianitat; es pot repetir; abans d'una operació quirúrgica en una malaltia perillosa; als ancians debilitats per la vellesa; als nens capaços de comprendre aquest sagrament... Hi hauria d'haver una catequesi clara on aprendre que els malalts haurien de demanar aquest sagrament o que tinguessin dit als familiars que el volen rebre, en cas que la malaltia els pogués impedir de fer-ho personalment.

Sóc testimoni de l'alegria que aporta la Unció als Malalts. La va tenir el meu pare quan vaig haver-hi de conferir, l'han tinguda amics meus a qui he proposat de rebre-la... Va estar content un bon amic amb malaltia terminal i, recentment, una religiosa que s'havia de sotmetre a una operació delicada va trobar el goig i el conhort en el cinquè sagrament de l'Església.

La Unció dels Malalts no és un sagrament temut, sinó una pregària de l'Església per a la millora dels que sofreixen... A les famílies i als hospitals hi ha molta gent que beu el calze del dolor. Tots aquests són part important dels pobres de l'Església.

A propòsit de...

P-J Ynaraja Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Xiprer

No podia triar cap altra planta. Els vendavals recents també van passar per on jo visc. Les notícies anunciaven vents de més de 100 km per hora i a mitja tarda, quan vaig sortir de casa, em vaig trobar un dels xiprers que la custodiaven tombat a sobre de l'hort. El meu guerrer havia caigut. Era vell, segurament el més vell de tots tres. Feia 14 metres, i va morir silenciosament, sense molestar-me; els seus dos companys continuen dempeus. Al seu costat hi ha un aprenent, un arbre que va sortir en un test. Es tracta d'una altra variant de l'espècie. Em vaig limitar a ensorrar el test a terra, es va espavilar i ara fa gairebé quatre metres. Ho ha aconseguit en 15 anys. Fa poc n'he descobert un altre, sota d'una enfiladissa incipient. Tot i que abans ho havia intentat plantant, adobant i regant moltes llavors, no havien germinat mai. El xiprer, amb aquestes experiències meves, m'ha demostrat que, com tantes altres plantes, se sent més bé quan apareix lliurement on i quan vol, sense que ningú se n'assabenti. El que creix i el que s'inicia arribaran a la seva plenitud molt després que jo mateix hagi traspassat. És una llança potent que perfora el firmament i cap a ell em convida a mirar. Aquests arbres custodis dels morts, de lluny ja donaven la benvinguda als nostres cementiris.

No volien ser companys d'enterrats. Se sentien capaços d'expressar, situats en altres llocs, l'hospitalitat de les llars cristianes en molts llocs. A Catalunya un xiprer al costat d'una masia indicava al pelegrí que hi podia sadollar la set, si n'hi havia dos, que et rebria aliment i beguda i, si n'hi havia tres, que podia passar-hi la nit a l'empar de la casa.

Els meus primers records els qualificaven d'arbres tristos. L'exemplar preciós tan ben situat al claustre de Silos me'n va descobrir la bellesa, l'espiritualitat. Gerardo Diego la va cantar en un sonet que va compondre la primera nit que va passar en aquest monestir. No em resisteixo de transcriure'l aquí. Ja acabaré un altre dia el meu comentari.

*Enhiesto surtidor de sombra y sueño
que acongojas el cielo con tu lanza.
Chorro que a las estrellas casi alcanza
devanado a sí mismo en loco empeño.
Mástil de soledad, prodigio isleño,
flecha de fe, saeta de esperanza.
Hoy llegó a ti, riberas del Arlanza,
peregrina al azar, mi alma sin dueño.
Cuando te vi señor, dulce, firme,
qué ansiedades sentí de diluirme
y ascender como tú, vuelto en cristales,
como tú, negra torre de arduos filos,
ejemplo de delirios verticales,
mudo ciprés en el fervor de Silos.*

Vull recordar, per acabar avui, un altre xiprer al qual ignoro si algú ha cantat. Es tracta de l'exemplar estratègicament situat a la plana d'Elies, mitja hora abans d'arribar al cim de Gebel Musa, la muntanya de Moisés, al massís del Sinaí. En aquest lloc, segons la tradició, el profeta va saber que el seu Déu no era ni terratrèmol, ni tempesta, ni brisa suau. M'han explicat, tot i que la notícia no l'he vista publicada enlloc, que també ha caigut a terra. Qui en serà ara l'herald?

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
lserrall@gmail.com

Una pregunta que canvia la vida

La vida és un joc de preguntes i respostes. L'educació, sovint, comet l'error de donar als alumnes respostes a preguntes que no s'han formulat mai. Així no hi ha interès ni estimul. Els exàmens se centren sobre les respostes apreses o memoritzades. Quan es valora la qualitat de les preguntes que poden formular els alumnes? Això no passa només en el camp educatiu, sinó també en l'àmbit personal. Fins i tot, en l'esfera religiosa. S'aprenen els fonaments del catecisme i les normes de la moral, però s'obvia sovint una pregunta clau. A què em refereixo? Benet XVI denunciava en un discurs la falsa autonomia de l'home, que consisteix a desenvolupar-se només a través dels propis recursos, sense cap imposició per part dels altres. Es tracta d'una autorealització personal sense cap vincle. Ni amb Déu. Subjau en aquesta autonomia una exaltació del jo, que comporta una pèrdua de l'alteritat. Només hi ha espai per a l'ego. Els altres no compten. Ni els altres, ni l'Altre.

La pregunta clau en la vida espiritual apunta aquesta relació: Quina és la voluntat de Déu per a la meua vida? Què vol Déu de mi? Aquesta formulació implica que accepto que l'eternament Altre tingui una paraula definitiva sobre mi. Escoltar la resposta al propi interior, amb el discerniment que calgui, és una tasca personal. Ningú no ho pot fer per tu. La resposta també depèn de tu. En aquest context, és possible la dimensió vocacional en el sentit més ampli. En l'òptica de la vida cristiana, significa convertir-se en deixeble sigui com a laic, com a sacerdot, com a persona consagrada.

La cultura contemporània, que es nodreix en alguns casos d'aquesta falsa autonomia, dificulta viure el lliurament a Déu. Entén que la veu divina ofega les expectatives humanes d'autorealització, com si fos un missatge a l'home contra l'home. Es viu així la crida com a imposició, com a límit, com a frustració dels desitjos. D'aquesta manera, el somni de Déu perjudica l'home i la dona que n'escolten la crida.

El papa Francesc denuncia, sovint, l'autoreferencialitat: «Qui posa Crist al centre de la seva vida es descentra. Com més t'uneixes a Jesús i ell es converteix en el centre de la teua vida, més et fa sortir de tu mateix, et descentra i t'obre als altres.» El descentrament permet recuperar l'alteritat per la via de l'amor.

La pregunta de «Quina és la voluntat de Déu per a la meua vida? Què vol Déu de mi?» descentra i obre el cor a l'Altre i als altres. La catequesi, l'acompanyament personal i vocacional... no hauríem d'obviar mai aquesta pregunta. En aquest context, la moral no aplica automàticament unes lleis a la situació concreta, sinó que la situació concreta és l'espai de la trobada amb Déu, que la llei intenta il·luminar. Maria de Natzaret així ho va entendre. Després d'un diàleg aclaridor, proclama: «Que es faci en mi segons la teua paraula.»

Zoom

Eduard Brufau

El terrorisme d'Estat Islàmic continua amb la seva espiral de violència atroç. Aquesta vegada ha estat a Líbia, on ha decapitat una vintena de cristians coptes egipcis que havia segrestat mesos enrere. El papa Francesc no ha tardat a condemnar durament la matança afirmant que «han estat assassinats pel sol fet de ser cristians» i que «els màrtirs són de tots els cristians: preguem els uns pels altres».

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

La «causa» i «l'honor» de l'Evangelí

Crec que avui em toca donar la meua versió dels fets —el doctorat *honoris causa* que se m'ha concedit— i agrair a tots els meus amics de *Catalunya Cristiana* les seves felicitacions i reconeixements.

Quan, fa ja gairebé un any, em van dir si volia acceptar aquest honor, jo no vaig saber ni què respondre. Ho veia tan gran per a mi, tan lluny de la meua tasca diària, tan desproporcionat amb els meus desigs i fins i tot tan contradictori amb la dita evangèlica que la mà dreta no sàpiga

«Representar moltes persones que fan cada dia una tasca anònima increïble ha estat un regal de Déu»

el que fa l'esquerra, que vaig dubtar molt. Discerniment, consulta a persones enteses i, a la fi, acceptació pel bé que podia fer des d'una altra sentència evangèlica: «El que sentiu a l'alcova, pregoneu-ho des dels terrats.»

Ara, quan ja ha passat tot, la meua conclusió és positiva. I la clau me l'ha donat el meu amic i gran periodista, Albert Om, amb el títol de la carta que em va dedicar a la contra del diari *Ara*: «Honor a la causa.» Un veritable encert. No es tractava en el meu cas d'una causa d'honor, sinó d'això, un honor a la causa. I la causa estava representada per tots aquells amics, protagonistes de les dificultats que porta l'exclusió social i que m'acompanyaven en aquell acte. La causa és la crida que —en el meu cas de l'Evangelí i en altres casos de l'humanisme— podem sentir a estar al costat dels desafavorits, dels que són els predilectes de Jesús i dels que, les circumstàncies de la vida o la injustícia estructural de la societat ha deixat exclòs. Em vaig sentir representant de tantes i tantes persones que fan aquesta tasca que diàriament és absolutament anònima, desapercibuda, quotidiana i sense aparents èxits mediàtics. Tenir ocasió de posar en relleu aquesta tasca i, sobretot, el sentit que té des de la valoració de la dignitat humana, de la grandesa de la persona en qualsevol circumstància, de la capacitat d'estimar-nos per damunt de qualsevol judici de valor, d'acostar-nos sense judicar els que gran part de la societat deixa de banda o ignora, si no menysprea, ha estat un veritable regal de Déu.

Des d'aquí vull agrair a la Universitat Ramon Llull i a la Fundació Pere Tarrés el seu estil, que he tingut ocasió de comprovar i gaudir aquests dies. Un estil humà i evangèlic que m'ha fet sentir com a casa meua. I a *Catalunya Cristiana* i el seu director, Jaume Aymar, per donar-me ocasió de tenir tants i tants amics que em llegeixen setmana rere setmana i comparteixen amb mi els sentiments d'amor, estimació i valoració de la persona per sobre de les seves circumstàncies.

Aquest honor no és meu, és de l'Evangelí que he tingut la sort de viure des de petita i de Jesús, que ens va portar a tots aquesta bona notícia.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Testimonis de la joia de l'Evangelí

És això el que ens demana el papa Francesc als consagrats. I així ho hem de viure, amb esperança i amb sentit profètic.

Algunes congregacions religioses però, davant la manca de vocacions, veuen el seu futur, si no amb pessimisme, sí amb resignació. I malgrat tot, estem cridats a ser testimonis de joia! No de resignació!

Quan un pagès planta una figuera, allò que espera és, certament, que aquest arbre doni figues. Però malgrat que la figuera no doni fruit, aquest arbre té sentit per ell mateix. Com a mínim per tres raons.

En primer lloc per la bellesa que ofereix l'arbre, ornat amb les fulles de color verd a l'estiu, i de colors groguencs a la tardor. I voleu dir que les

nostres comunitats, malgrat que no hi hagin vocacions, no ofereixen també a l'Església i al món la bellesa de la comunió fraterna, del perdó i de l'esperança?

La figuera, malgrat que no faci figues, també té sentit per l'ombra que dona a aquells vianants que, en dies de calor, busquen un recer on refer-se de la xafogor del migdia. I voleu dir que les nostres comunitats, amb l'acolliment fratern, no són també ombra per a tanta gent cansada, desanimada i abatuda?

La figuera, malgrat que no faci figues, encara té sentit pel fet que, amb la fotosíntesi, oxigena

la natura. I voleu dir que les nostres comunitats, amb la pregària i la vida fraterna no oxigenen també l'Església i el món?

Estem tan acostumats a l'eficàcia i al rendiment, que moltes vegades oblidem que a l'Església (i al món) les nostres congregacions tenen sentit, no tant pel que fem (que també!) sinó pel que som. És la gratuïtat, en un temps on tot es pot comprar, i l'esperança, enmig de tantes desesperances que han de fer de les nostres comunitats espais de joia i d'esperança. Perquè també avui, com a consagrats, podem oferir a l'Església i al món la bellesa de l'amor fratern, l'ombra als que es troben cansats i oxigen als qui ja no poden més. I voleu dir que tot això no ens ha d'omplir de joia?

P. Josep Miquel Bausset
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Justícia restaurativa

Les alternatives o solucions amb joves —que han perjudicat una víctima— són avantatjoses i nombroses. Fomenten l'empatia i la imaginació per demanar disculpes.

S'anomenen reparadors els processos de mediació, la reparació del dany i la petició de disculpa o conciliació amb la víctima afectada quan aquesta vol, segons estableix la llei penal juvenil, entre 14 i 18 anys. En canvi, com que la llei no ho preveu explícitament, són testimonials les experiències d'adults.

Escotar la víctima i alhora preservar que un menor infractor esdevingui crònic. Que l'ofensor i el perjudicat junts, o per separat, prenguin consciència del fet il·lícit i conseqüències, construint ponts d'aptituds i actituds per anar recuperant

llur destí. La justícia retributiva tradicional castiga el delinqüent i pot no atendre la víctima. Privar de llibertat és l'escarment o venjança.

Amb garanties, però primitiu com l'«ull per ull» i por eficient. Seguim la lluita per aturar la pena i per aixecar els entrebancs que priven d'aliment i medicació les persones més fràgils del nord i els desheretats del sud.

Restaurativa és la justícia que avantposa la raó. Perquè el seny i no la rauxa porti a la llibertat emocional. Poc a veure amb els «restaurants», excepte la voluntat de ser una justícia «nutritiva» per augmentar les eines, capacitar i reconèixer

xer fràgils, febles i desnonats...

Restaurar vol dir reconstruir entre qui ha perjudicat i els afectats o víctimes. La justícia eficaç, solució, restauració, mediació per la víctima i també per a l'ofensor.

Els drets a la vida: a l'aigua, l'aliment, la salut, l'educació de cada persona són superiors al dret de propietat. No poden augmentar els beneficis per la droga, el tràfic de persones, les guerres o enginyers, màquines d'infringir sofriment i dolor. Només el bé comú i d'interès general poden sostenir un nou ordre mundial per afavorir les transaccions més solidàries entre tots els ciutadans del món. De moment, treballs o serveis a la comunitat en lloc de presó és el primer pas cap a una justícia restaurativa.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

La gàbia de ferro

A principis de l'any 2015, amb tota probabilitat el 3 de gener, els botxins islamistes de l'Estat Islàmic (EI) van cremar viu el pilot jordà Moaz al-Kassasbeh a la ciutat siriana de Raqqa. Però les imatges horroroses de l'execució a foc lent les van difondre un mes després. Un acte cruel i inaudit de sadisme i barbàrie. Homes, joves i nens van poder veure el vídeo de 22 minuts a la plaça pública de la ciutat. Molts van expressar la seva satisfacció i van respondre a les imatges horroroses i atroces amb els crits d'«Allah Akbar». Només de pensar que els nens poguessin presenciar la immolació forçada d'una persona fa pensar en la llavor d'odi i violència que ja ha nascut en els cors dels més petits.

Les accions sagnants, dutes a terme per les tropes de l'EI, són vergonyoses, tèrboles i desconcertants. Queden incrustades en la història

dels pobles i són inesborrables. No només per als homes i dones dels països directament implicats, com són Síria i l'Iraq, sinó també per a la posteritat en l'àmbit global. La jihad de l'EI ha pres el camí de la guerra oberta i violenta contra occidentals i orientals, cristians i jueus, creients de l'islam i infidels de tot segell ideològic. Ja no són les veus de les querelles doctrinals, sinó el crit enfurismat i rabiós de qui pretén dominar-ho tot per la força i les armes, amb la sang i el tret. Els esdeveniments tràgics i vergonyosos de l'Iraq i Síria dels darrers anys ens mostren que han renascut tendències fosques en el si dels estats àrabs. Forces islamistes, vergonyoses i degra-

dants per a les poblacions. S'ha desencadenat una persecució oberta i destructora contra tot el que sigui divers i diferent, lliure i democràtic. El més abominable i malvat resulten ser les proclames dels protagonistes malvats. Afirmen sense embuts fer-ho «en nom d'Al·là». Això sona a projecte diabòlic, a programes infectes i malsans, a realitats d'horror i de mort. No té a veure amb la fe i el culte a Déu, ni amb la dignitat sacrosanta de la vida humana. Els milions de refugiats, els milers de víctimes, les ferides profundes de la guerra, de les execucions i de les violacions, són la prova indiscutible que l'EI està convertint el Pròxim Orient en un volcà fètid, lacerant i nauseabund. L'ambient s'ha enrairit, fa pudor i resulta irrespirable. La guerra és punyent, dramàtica i dolorosa. Com la mort lenta del pilot jordà a la gàbia de ferro.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

La felicitat

És un estat molt buscat i preuat, però no es troba en allò material, ni en un regal de molt valor... Això pot donar una satisfacció temporal, però no la felicitat ben entesa. El *quid* de la qüestió està en un mateix, principalment tenint pau interior. La vida és lluita i capacitat d'adaptació a les diferents circumstàncies que ens trobem; de fet, es diu que l'experiència de la vida és «un grau».

Cal pensar menys en un mateix i més en els altres, escoltar les persones, dedicar-hi temps, treure «ferro» a grans disgustos, obrir el nostre cor, donar esperança i sobretot no angoixar-se pel demà. L'ahir ja ha passat i el demà és incert. L'avui és el que hi ha i on hem d'estar atents; cada dia és nou i irreplicable i és un nou repte obrir els ulls al matí.

Tot plegat, la vertadera felicitat és estar bé i feliç amb un mateix. A partir d'aquí la visió de la vida es transforma en l'entrega als altres; aquí arrela la felicitat. Tot això es tradueix en estimar. Escrivia un sant del segle XX: «Vols ser feliç? estima; vols ser més feliç? estima més; vols ser molt feliç? estima molt.»

MERCÈ MARQUÈS AMAT
Terrassa

Llibertat religiosa i de consciència

L'estat democràtic de dret consagra un marc de garanties que tutela drets i llibertats fonamentals. No obstant això, més enllà del àmbit estricte de la llei, cal subratllar que el dret a la llibertat d'expressió ni és absolut, ni pot comprendre sense referència un deure recíproc. Per això, el Papa va assenyalar que no és lícit ofendre mitjançant el ridícul la consciència

La sort de tenir-te

Dilluns 2 de febrer ens va deixar la meva tieta Serafina, monja de l'orde de Sant Joaquim i Santa Anna després de més de 50 anys de vida consagrada. Just aquell dia, a la basílica de Sant Pere al Vaticà el papa Francesc presidia el Dia Mundial de la Vida Consagrada, rodejat de monjos i monges vinguts d'arreu del món. Boniques coincidències. Personalment dono gràcies a Déu d'haver tingut al meu costat una persona com la meva tieta, un model de conducta espiritual i entrega als altres sense esperar mai res a canvi; fent d'infermera i missionera.

Des de ben petit m'havia fascinat la seva manera de comportar-se, rebel i obedient, treballadora i discreta. Ara que tinc 20 anys i veig un món on la fe està cada cop més marginada i amagada, m'omple d'orgull quan veig religioses i religiosos pels nostres carrers, vivint en primera persona el privilegi de servir Déu i la comunitat.

MIQUEL VERA LIGERO
Barcelona

religiosa de ningú.

Europa té en aquest afer molt a debatre i discórrer, i no seria sobrer que els professionals de la comunicació s'impliquessin en un afer com aquest, que no té a veure amb el terrorisme sinó amb el respecte a la llibertat religiosa i de consciència de tots i cadascun dels ciutadans.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Iniciativa educativa

El Papa s'alia amb Google, IBM i Microsoft per revolucionar l'ensenyament arreu del món. La iniciativa es diu Scholas Labs i neix amb la idea de convocar emprenedors amb la missió de millorar escoles dels cinc continents. Es tracta de proposar projectes, aplicacions, quelcom que serveixi per arribar a l'edu-

cació mitjançant la tecnologia. Tothom que vulgui col·laborar hi està convidat. Suposa un altre repte per als que volen treballar, per posar un granet de sorra que pot arribar a ser una platja. Per als qui prefereixen sumar i fer coses pels altres. Per a tu.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

Estem d'enhorabona!

La meua nombrosa família està d'enhorabona. Una de les nebodes espera el seu primer fill. El nadó serà el número 73 de la família. No estem cansats ni atabalats de ser tanta colla; agraim a cadascú la seva col·laboració. Tots hem rebut la notícia amb goig, feliçtant-los i donant-los l'enhorabona. Glòria i Jordi, gràcies per la magnífica aportació que feu a la família.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Ira

Em considero una persona pacífica, però de tant en tant la sang em bull i em deixo portar per la ira. Quan veig certes coses, com per exemple l'assassinat d'aquell pilot jordà, cremat viu, em transformo i desitjo de cor la mort d'aquests salvatges. Sé que la ira és un pecat capital, però no hi puc fer més... Per cert, com és que a la Bíblia es parla de «la ira de Déu»?

L'inici de la seva consulta m'havia espantat, però després, veient de què es tracta, ja m'he tranquil·litzat. No hi ha dubte que la ira quan ens domina i guia la voluntat en lloc de la intel·ligència és molt mala consellera, una passió desordenada. Però no sempre és així. A vegades és molt bona. Mirem d'entendre-ho. Jo també recordo que quan vaig veure el brutal assassinat que vostè comenta em vaig omplir de «santa ira», és a dir, d'un moviment de fàstic i rebuig total per un acte tan abominable com aquell. Però aquesta ira recau damunt de l'acte i no pas directament envers qui el comet. És bo i just desitjar que l'assassí sigui neutralitzat i castigat, però no és bo desitjar directament la mort. Déu no vol la mort del pecador sinó que es converteixi i visqui i nosaltres hem de voler el que Déu vol. Jo crec que el que realment vostè desitja no és la mort de l'assassí com a fi sinó, en tot cas i si no hi ha cap més remei, com a mitjà per aturar l'agressor injust, en paraules del papa Francesc. Ho vaig comentar no fa gaire en aquesta mateixa columna parlant de l'ús de la força que s'ha d'aplicar, sempre regida per criteris morals. Parlant concretament d'aquests enemics de la humanitat, si per aturar-los i evitar les seves maldats no queda cap altre recurs que matar-los, aleshores aquesta acció és perfectament lícita, però sempre ha de ser l'últim i inevitable recurs. Que ells actuïn bestialment (amb perdó de les bèsties) no justifica que ho fem nosaltres. És un principi clar. Per posar un exemple ben entenedor: si la policia vol aturar un assassí que ha comès morts és moralment obligatori que ho faci, sempre que sigui possible, evitant la mort de l'agressor. Si no ho féssim així, obriríem la porta a coses molt perilloses.

Quan a la Bíblia es parla de la «ira de Déu» es refereix precisament al rebuig que Déu experimenta davant del mal i la injustícia. Déu, que és el bé per excel·lència, és del tot incompatible amb qualsevol forma de mal. Déu rebutja el pecat però vol salvar el pecador i per això la Bíblia diu igualment que Déu no vol la mort del pecador sinó la seva conversió. És bo no perdre mai el context global en les afirmacions de la Sagrada Escrip-tura. Finalment, i ja al marge de la consulta concreta, hem de procurar sempre que no ens domini la ira, la dolenta, és clar. Genera molt mala maror en la vida de les persones i en la convivència en tots els àmbits.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Celebració del 42è aniversari de la canonització de santa Teresa Jornet

Redacció

Les Germanetes dels Ancians Desemparats d'Aitona van celebrar a la seva Llar de Santa Teresa Jornet el 42è aniversari de la canonització de la seva fundadora i filla d'aquest poble del Segrià, santa Teresa de Jesús Jornet i Ibars. La canonització de Teresa Jornet va tenir lloc a Aitona de mans del papa Pau VI el 27 de gener del 1974. Per aquest motiu, el carrer principal d'Aitona, on hi ha la residència d'ancians fundada per la santa, té actualment el nom d'«Avinguda 27 de gener».

Així fou com el matí del 26 de gener passat, les seves germanetes celebraren una eucaristia solemne commemorativa de la canonització, amb la participació dels ancians de la residència, amb els seus familiars així com veïns d'Aitona que volgueren sumar-se a la celebració. Hi va assistir l'alcaldeessa d'Aitona, Rosa Pujol, acompanyada per diversos regidors i pel director de Governació a Lleida, Jordi Curcó.

L'Eucaristia fou presidida pel rector d'Aitona, Mn. Francisco José Ribas,

concelebrada per altres preveres diocesans i solemnitzada pels cants dels infants del col·legi Mater Salvatoris de Lleida, que, amb les seves veus infantils i alegres, van omplir de goig la celebració.

El rector, en la seva homilia, va evocar la figura senyera de Teresa Jornet, lliurada als germans en el servei als ancians més pobres i abandonats. Un carisma que les seves germanetes fan present avui amb tota fidelitat a Crist i a l'Església, seguint l'exemple de la seva mare i fundadora. En el moment de l'ofertori i entre altres ofrenes simbòliques, les germanetes van presentar a l'altar la nova bandera de la congregació, brodada a mà.

La celebració va concloure amb la veneració de la relíquia de la santa. Tot seguit, els infants del col·legi Mater Salvatoris, acompanyats per les Germanes de la Companyia del Salvador i diversos professors, van visitar la Llar d'ancians, van parlar amb els residents i alhora cantaven algunes cançons. Una experiència que fou per a tothom reconfortadora i plena de joia.

Trobada fraterna caputxina

Marta Palau

Eren les 9.30 del matí del dissabte i els locals de Pompeia Grups s'anaven omplint poc a poc de cares conegudes vingudes d'arreu, tot contemplant les pintures de la Nati Crespo exposades als plafons del vestíbul. Enguany ens aplegàvem al voltant de sant Francesc i santa Clara amb motiu de la reedició del *Escrits* de tots dos sants.

La pregària inicial, composta amb la darrera voluntat per a les Dames Pobres de Francesc i amb el testament de sor Clara, va posar inici als continguts del matí. Fra Jacint Duran introduí els *Escrits* descrivint les etapes de l'itinerari espiritual de Francesc, posant l'accent en el fet que no és el sant qui cerca Déu, sinó que és Déu qui el persegueix i li barra el camí de la vida superficial i mundana. Féu un recordatori especial de fra Nolasc del Molar i fra Lluís de Reus, autors de la traducció dels escrits del *Poverello* i de fra Francesc Gamisans, autor de la de santa Clara.

La germana Teresa Pujal va contextualitzar en la seva època la figura de Clara i va remarcar que per a una noia noble les úniques sortides eren el matrimoni o la vida monàstica benedictina, on hi havia una divisió molt clara entre nobles i serventes. Ressaltà la novetat de la nova vida clariana, on les germanes són iguals, fent treballs servils i vivint sense rendes.

Després del descans, es va presentar el nou web del caputxins amb noves seccions com la de llibres, la Litúrgia de les Hores Franciscana, la del Consell de Laics, una agenda, on es podran veure de seguida totes les activitats de cada mes... i la imatge renovada que podeu contemplar a la pantalla.

Si la primera part era més de contingut teològicoespiritual, ara, d'una forma més vivencial, tres testimonis ens compartiren de forma vibrant i sincera la seva experiència de vida franciscana: Jesús Romero, caputxí, Noemí Mora, caputxina del Diví Pastor, i José Montes, franciscà seglar.

La cripta, bellament ambientada per la Pilar i en Fede, va acollir molt contenta la nostra eucaristia, presidida pel ministre provincial, fra Gil Parés. Els cants, preparats per la Montse i en Santi, van comptar amb la participació del violoncel d'en Jaume. Fra Gil, en l'homilia, va recordar com fa pocs anys els «savis» ens deien que el petroli s'acabaria en cinquanta anys i ara resulta que en sobra... Ens va exhortar a no fer cas dels tòpics derrotistes que ens envolten i ser fidels, amb autenticitat i perseverança, en la nostra vocació.

A tarda vam convidar la fundació Ajuda a l'Església Necessitada, associació pontifícia fundada pel pare W. Van Straten el 1947, que es dedica a donar suport a les esglésies de missió en dificultats, així com als cristians perseguits. Mireille AlFarah, cristiana de l'Església melquita de Síria, ens va oferir un testimoni molt corprendor de la situació dels seus germans cristians, que continuen celebrant el seu culte malgrat les bombes, amb esperança i una divina joia, acompanyats del record dels seus amics i familiars màrtirs. Com sempre, la part final de la trobada està dedicada a les arts plàstiques o a la música. Aquest cop van ser les pintures de la Nati ambientades pel violoncel d'en Jaume. Una trobada densa de contingut, festiva pel retrobament i engrescadora de cara a continuar caminant.

MARIA ANTÒNIA SISTACH I SARGATAL

Vídua de Llucià Baquer i Baquer

Va passar d'aquest món a la casa del Pare, a l'edat de cent anys, el dia 9 de febrer del 2015, acompanyada dels seus fills, Montserrat (RC), Núria (CCV), Mª Rosa (RC), Josep (SI), Mariona i Joan Cortadellas.

Els seus néts, Xavier i Míriam, Ignasi i Diana, Miquel i Belén; els seus besnéts Gisela, Kai, Jan, Berta, Íria i tota la família ho fan saber als amics i coneguts. Donem gràcies a Déu per la seva llarga vida, i per la família cristiana que amb en Llucià van començar formar el 1940.

Paraula i vida

No tinguem por de la confessió

Els cristians parlem sovint de la necessitat de convertir-nos a Déu. La Quaresma és un temps propici per a la conversió i per preparar-nos millor a celebrar la Pasqua. Ens costa acceptar amb realisme l'existència del pecat en el món i en cadascun de nosaltres. En aquest sentit, el temps quaresmal és una crida a la sinceritat, a reconèixer que som pecadors.

Tanmateix, ser cristià ens demana no romandre només en la consciència que som pecadors. El coneixement i la participació en la vida de Crist —per la fe i els sagraments de la fe— és el millor camí per conèixer Déu i per conèixer-nos veritablement nosaltres mateixos. El geni de Pascal va escriure en un dels seus *Pensaments* —el que porta el número 75 en l'edició de Chevalier—: «El coneixement de Déu sense el de la nostra misèria humana engendra orgull. El coneixement de la nostra misèria sense el de Déu engendra desesperació. El coneixement de Jesucrist és el camí: en ell coneixem Déu i la nostra misèria.» En l'oració del parenostre demanem perdó a Déu

pels nostres pecats: «Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors; i no permeteu que nosaltres caiguem a la temptació ans deslliureu-nos de qualsevol mal.»

En aquest temps de Quaresma som invitats tant a reconèixer que som pecadors com a acollir el perdó de Déu. Sempre, però avui encara més, ens costa apropar-nos al sagrament de la penitència per aconseguir la gràcia de Déu i reconciliar-nos amb Ell. Cal que renovem la consciència que Déu sempre perdona el pecador penedit. Confessar-se és sempre un acte d'humilitat, però és un gest summament coherent amb la nostra fe i ens fa humanament i sobretot cristianament millors. Qui no recorda la meravellosa paràbola del fariseu i del publicà que llegim a l'evangelí? És molt eloqüent l'exemple que ens dona, en aquest sentit, el nostre Sant Pare Francesc, que ha manifestat als fidels —parlant d'aquest sagrament— que el Papa també es confessa sovint. El perdó de Déu —va dir— se'ns dona en l'Església,

se'ns transmet a través del ministeri d'un germà nostre, el sacerdot, que és un home que, com nosaltres, també té necessitat de la misericòrdia. Per això els sacerdots han de confessar-se, i també tots els bisbes: tots som pecadors». I passant al testimoni personal, Francesc va afegir: «Fins i tot el Papa es confessa cada quinze dies, perquè el Papa és també un pecador! El confessor escolta el que jo li dic, m'aconsella i em perdona, perquè tots tenim necessitat d'aquest perdó.» I ha resumit el seu missatge dient-nos: «No tinguem por de la confessió!»

El sagrament de la reconciliació i el de la unció dels malalts són dos sagraments de curació i brollen directament del misteri pasqual. Així ho posa en relleu el fet que fos al vespre del mateix dia de Pasqua quan el Senyor s'aparegué als deixebles reunits en el cenacle i els va saludar amb les paraules: «Pau a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant; a tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats.»

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Grandesa de la humilitat

Un dia, escriu sant Marc, Jesús es dirigia a Cafarnaüm amb els seus deixebles. En arribar a casa, els va preguntar: «De què parlàveu pel camí?» L'evangelista apunta: «Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit entre ells sobre qui seria el més gran.»

Amb la paciència que requereix qualsevol tasca didàctica, Jesús es va asseure i cridant els dotze els va dir: «Si algú vol ser el primer, que es faci el darrer de tots i el servidor de tots.» I va fer acostar un nen i el va posar d'exemple per la seva senzillesa. D'aquesta manera i d'altres, Jesucrist va ensenyar el valor de la humilitat, una virtut que porta a no donar-se importància, a no voler destacar i ser el centre de tot, com si fóssim els més llestos. Un comportament superb, és a dir no humil, provoca en les altres persones una reacció de rebuig.

L'experiència mostra, en canvi, com n'és, d'agradable, trobar-se amb persones humils, i la naturalitat amb què els sants es comporten en aquest terreny. Santa Teresa, sobre la qual aquest any meditem sovint en el cinquè centenari del seu naixement, es va resistir molt a ser abadessa, i quan li van arribar rumors que les monges volien escollir-la es va posar a escriure'ls perquè no la votessin.

Teresa de Calcuta, la nostra última santa Teresa, va ser objecte d'atenció dels mitjans, sobretot després de rebre el premi Nobel. Convivia amb això sense petulància, amb resignació. Quan algú li va preguntar com portava el fet de ser objecte de tantes fotografies, va contestar amb bon humor: «Considero que és un sacrifici, però també un bé per a la societat. He fet un pacte amb Déu. Li he

dit: "Per cada foto que em fan, tu encarrega't de treure una ànima del Purgatori." A aquest ritme, crec que el buidarem.»

És clar que a tots ens agrada que ens lloïn! No seríem sincers si diguéssim una altra cosa, però la virtut es troba a dirigir a Déu els possibles elogis sabent que tot el que tenim és do de Déu, i no recrear-nos en ells.

Un col·laborador de Joan Pau II explicava que el dia que va aparèixer la revista *Time* amb el Papa en portada, amb la declaració «Home de l'Any», li va portar la publicació i la va deixar al costat de la seva taula de treball. El Papa la va mirar en seure, i al cap de poc va tornar a mirar-la i la va girar. «No us agrada?», li va preguntar el col·laborador. I Joan Pau II va respondre amb picardia: «Potser massa.»

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

AQUEST ANY COMENCEN LES OBRES DE LA CAPELLA DE LA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS DE RANCAGUA

Diego Breit

Maqueta de la capella de Rancagua.

Croquis original de Gaudí.

Carme Munté

Un projecte llargament cobejat finalment veurà la llum. El segon semestre d'aquest any és previst que comencin a la ciutat xilena de Rancagua, a 80 quilòmetres de Santiago, les obres de la capella de Santa Maria dels Àngels dissenyada per Antoni Gaudí. Sens dubte, és una gran oportunitat per estrènyer encara més els llaços de comunió entre Catalunya i Amèrica.

Fra Angélico Aranda

Tot es remunta a l'any 1922, quan el franciscà xilè Angélico Aranda va escriure una carta a l'arquitecte català Antoni Gaudí. Tenia la determinació de construir una *Porciúncula* a la ciutat xilena de Rancagua i va pensar que Gaudí podria fer-la possible. La *Porciúncula* és la petita església on sant Francesc d'Assís va fundar l'orde dels framenors l'any 1209, i amb aquesta construcció fra Angélico Aranda volia «refundar» l'esperit franciscà al sud del continent americà. Aviat, l'arquitecte català va enviar-li uns croquis ja que, de fet, la capella de la Mare de Déu dels Àngels forma part del conjunt monumental de la Sagrada Família.

Com recorda Elisabet Juanola, responsable de la comunicació del projecte i membre del grup Clareaulàlia, va ser el professor Joan Bassegoda qui va informar de l'existència de dues cartes: la de fra Angélico demanant uns plànols per a la *Porciúncula*, i la resposta afirmativa d'Antoni Gaudí, que reconeixia

Fra Aranda a Barcelona, l'any 1910.

que precisament la petició que li feien ja la tenia projectada per a la Sagrada Família. Era la capella de l'Assumpció situada darrere l'absis, al carrer de Provença. Des d'aquell moment, doncs, Catalunya i Xile van escriure llaços d'unió per a la història posterior. Aquesta informació la va documentar J. F. Ràfols al llibre *Antoni Gaudí* el 1929.

Col·laboració de la Sagrada Família

El projecte es va reactivar cap a l'any 1995 gràcies a un seguit de coincidències entre Xile i Catalunya que van desembocar en la formació de la Corporació Gaudí de Triana de Rancagua, entitat que promou el projecte. Van ser Mn. Jaume Aymar, aleshores delegat de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona, i Christian Matzner, arquitecte estudiant de la Càtedra Gaudí, els que, per indicació de Bassegoda, van desclassificar les còpies de la correspondència entre Gaudí i fra Angélico a l'Arxiu Diocesà de Barcelona.

«La Sagrada Família ha acollit sempre molt fraternalment aquesta iniciativa de Xile i hi ha donat tot el suport tècnic i informatiu per facilitar l'obra», explica Elisabet Juanola, que agraeix l'entusiasme de Jordi Bonet i Jordi Faulí, directors d'obres de la Sagrada Família.

El Centre Cultural i Espiritual Gaudí de Rancagua, que és el nom del projecte, està finançat pel govern de la presidenta xilena Michelle Bachelet. És previst que les obres finalitzin l'any 2017. Serà la primera obra d'Antoni Gaudí fora d'Espanya.

COMPROMESOS

AMB L'EDUCACIÓ DE QUALITAT
PER A TOTHOM

TRIA ESCOLA CRISTIANA
• www.triaescolacristiana.cat
• 93 302 70 13

Escola Cristiana
de Catalunya

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

22. DIUMENGE

Diumenge I de Quaresma, Morat.
Lectures: Gènesi 9,8-15 / Salm 24 / 1 Pere 3,18-22 / Marc 1,12-15
SANTORAL: Elionor, reina; Margarida de Cortona.

23. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46
SANTORAL: Marta d'Astorga, vg. i mr.; Policarp, b. i mr.; beata Rafaela de Ibarra.

24. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15
SANTORAL: Edilbert; beata Josepa Naval i Girbés, vg.; Modest, b.; Primitiva,

vg.; Sergi, monjo i mr.

25. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluc 11,19-32
SANTORAL: Cesari; beat Sebastià d'Aparicio, rel.; Valeri, erm.

26. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Esther 14,1.3-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7,7-12.
SANTORAL: Alexandre, b.; Nèstor, mr.; Paula Montal, rel. i fund.; Porfiri, b.

27. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26
SANTORAL: Baldomer; beata Francina-Aina Cirer, rel.; Gabriel de la Dolorosa, rel.; Honorina, vg.

28. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48
SANTORAL: Hilari, p.; Rufí, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Gn 9,8-15

Aliança de Déu amb Noè, salvat de la inundació del diluvi

Lectura del llibre del Gènesi:

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig la meua aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meua: La vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.» Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meua aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em [salveu].

R. Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel per als qui guarden la vostra aliança.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre.
compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils amb la seva justícia, els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura segona

1Pe 3,18-22

L'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclama als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist, que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics i està a la dreta de Déu.

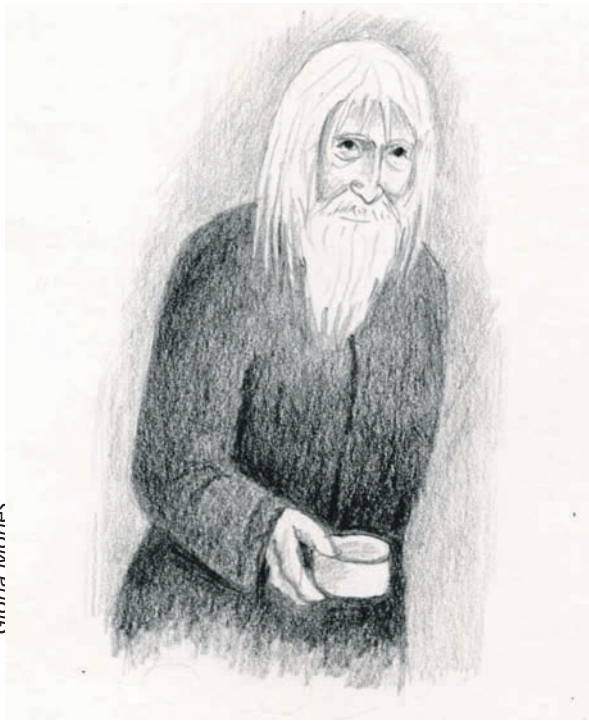
Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / ruscamps@yahoo.es

L'Esperit Sant expulsa Jesús cap al desert

En el passatge que llegim aquest primer diumenge de Quaresma trobem una expressió sorprenent: «*Immediatament* l'Esperit Sant l'expulsa cap al desert.» Tot just acaba d'ungir Jesús com a Messies d'Israel, i ja té presses, «immediatament», perquè sigui posat a prova pel seu adversari, Satanàs. A més, «l'expulsa», com passà en el Paradís, forçant-lo a fer a contracor el camí a l'inrevés del que féu Israel quan sortí d'Egipte: deixar la Terra promesa, travessar el Jordà, i endinsar-se en el desert. El sentit figurat és clar: està fent l'èxode a l'inrevés perquè la Terra Promesa s'ha convertit en terra d'opressió. L'estada «en el desert» d'«una quarantena de dies» evoca els quaranta anys que hi passà Israel. Marc és molt concís. No revela en què consistiren les proves a què fou sotmès, com faran Mateu i Lluc. Tota la vida pública de Jesús està resumida en aquesta quarantena. D'una banda, diu, «feia estada en companyia de les feres»: els emissaris de Satanàs no li fan cap mal, com qui sojorna en el Paradís, mentre que, de l'altra, «els àngels li prestaven servei»: les persones que s'adhereixen al seu projecte estan al seu servei i al del regne de Déu que ell vol instaurar. Marc descriu una escena paradisiàca enmig del desert de la vida per deixar ben clar que els seguidors de Jesús són invulnerables a la maldat que els envolta i sintonitzen amb tots el qui estan al servei del Regne, en tinguin o no consciència. A continuació Marc ens informa del moment en què Jesús, després de passar mesos batejant per l'estil del Baptista, entén que ha arribat el moment de «predicar la bona nova del Regne de Déu». Però no ho fa a Judea, sinó a la Galilea dels pagans, que coneix pam a pam. Sense immutar-se per l'empresonament de Joan, ho interpreta com el senyal que estava esperant: «*S'han acomplert els terminis* i s'ha apropat el Regne de Déu.» La crida d'aleshores s'actualitza avui: «Convertiu-vos i creieu en aquesta bona nova.»

Glòria Monés

Vers abans de l'evangelí

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangelí

Mc 1,12-15

Era temptat per Satanàs i l'alimentaven els àngels

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, l'Esperit empenyí Jesús cap al desert, on passà quaranta dies temptat per Satanàs. Viví entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels. Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.»

Començament de la Quaresma

Consol Muñoz

Superiora general de
les Franciscanes Missioneres

La Quaresma, estructurada com la tenim en l'actualitat, és el resultat d'un progrés evolutiu a través dels temps, però tendint sempre al mateix i únic objectiu: la preparació de la Pasqua. A la *Sacrosanctum concilium* trobem unes directrius quan exposa: «Com que el temps quaresmal prepara els fidels, lliurats més intensament a sentir la Paraula de Déu i a la pregària, perquè celebrin el misteri pasqual, sobretot mitjançant el record o la preparació del baptisme i mitjançant la penitència, s'ha de donar un relleu particular del doble caràcter d'aquest temps en la litúrgia i en la catequesi litúrgica» (109).

La Quaresma ens proporciona uns textos eucològics (pregàries) de gran riquesa, juntament amb l'abundància de textos bíblics. Al leccionari dominical tenim una triple alternativa segons els cicles litúrgics: el cicle A ens ofereix una Quaresma baptismal, el cicle B (el que celebrem enguany) una Quaresma cristocèntrica, i el cicle C una Quaresma penitencial. En els textos de l'Antic Testament tenim presentada, de manera especial, la Història de la salvació.

El temps de Quaresma ens permet experimentar més vivament la nostra participació en el

misteri pasqual de Crist, ja que com ens diu sant Pau: «Sofrint amb ell, serem també glorificats amb ell» (Rm 8,17). És un temps en què Crist purifica la seva Església i, per tant, l'accent no l'hem de posar tant en les nostres pràctiques ascètiques, sinó en l'acció purificadora i santificadora del Senyor. La Quaresma és una crida a tot el Poble de Déu, perquè ens deixem purificar i santificar pel nostre Salvador i Senyor.

L'Església en començar el camí quaresmal és conscient que és el Senyor mateix qui dona eficàcia a la penitència dels fidels, i per això aquesta penitència adquireix el valor d'acció litúrgica, en ser acció de Crist i de la seva Església. En la pregària col·lecta del primer diumenge de Quaresma preguem: «Déu omnipotent, feu que les celebracions anyals de la santa Quaresma ens siguin profitoses per conèixer més i més el misteri de Crist i per viure'l d'acord amb les seves exigències.»

El temps de Quaresma ens estimula i impulsa que practiquem, amb devoció total, les accions

següents: a) escoltar més sovint la Paraula de Déu, b) dedicar més estones a la pregària, de forma intensa i prolongada, c) jejunar, i d) practicar obres de caritat. Tinguem en compte que les nostres pràctiques penitencials no han de ser només interiors i individuals, sinó que les hem de fer, també, externament i comunitàriament. S'ha de manifestar que és tota l'Església la que estem en camí cap a Pasqua. El nostre camí espiritual en aquest temps de Quaresma el podem definir com: pasqual-baptismal-penitencial-eclesial. Tot aquest temps, amb les pràctiques quaresmals concretes que fem, ens ha d'ajudar a preparar-nos per celebrar amb més autenticitat, agraïment i goig la Pasqua, perquè tota la nostra vida cristiana està, essencialment, guiada per la dinàmica pasqual.

I concloc demanant al Senyor, repetint una pregària col·locada el primer diumenge de Quaresma, en el llibre de prec *Preguem el Senyor-Pregàries dels fidels*, preparat per Pere Farnés: Que els nostres cors esdevinguin, durant els dies de la Quaresma, aquella terra fecunda, en què la Paraula de Déu produeixi fruits del cent per u.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beata Maria de Jesús

✓ Nascuda a Wégimont, prop de Lieja, Bèlgica, l'any 1818

✓ Aristòcrata mare de família

✓ Fundadora de les Germanes de Maria Reparadora

✓ Va morir a Florència, Itàlia, l'any 1878

✓ Beatificada el 1997 per Joan Pau II

Filla d'un comte belga, diplomàtic davant del Vaticà, la jove Emília d'Oultremont es va casar amb el baró Víctor van der Linden, de qui va tenir quatre fills. Va dur una vida amb totes les comoditats pròpies de la seva classe social, però presentava algunes peculiaritats espirituals com ara una gran devoció per l'Eucaristia, pel Sagrat Cor de Jesús i també per sant Ignasi de Loiola. Encara jove, va enviuar i es va traslladar a França amb els fills.

El 8 de desembre del 1854, dia en què es va proclamar el dogma de la Immaculada Concepció, la beata Emília va tenir una experiència espiritual profunda i va sentir la crida a la vida religiosa. Llavors va fundar les Germanes de Maria Reparadora. En la nova vida va prendre el nom de Maria de Jesús i al cap de poc temps va tenir diverses vocacions, entre elles les seves dues filles. L'institut va créixer ràpidament, va obrir diverses cases a Europa i a Terra Santa i, gràcies als jesuïtes, també a l'Índia.

Barcelona

El Sedase dedica les jornades anuals a la família

Maurizio Gronchi, expert en el Sínode, apel·la a la creativitat per superar la disjuntiva entre doctrina i pastoral

Carme Munté
Barcelona

Saber harmonitzar doctrina i pastoral, continuïtat i novetat, veritat i misericòrdia. Aquesta sembla que és la clau de volta del Sínode dedicat a la família i celebrat en dues fases, la propera l'octubre vinent. En aquest sentit, qüestions delicades com la comunió a les persones divorciades i tornades a casar o l'acollida a les unions de persones del mateix sexe són difícils de resoldre i han creat enfrontaments entre els pares sinodals. Per a Mn. Maurizio Gronchi, professor de la Pontificia Universitat Urbaniana i expert en el Sínode de Bisbes del 2014, cal molta creativitat per superar la disjuntiva.

Gronchi va participar en les VIII Jornades d'Ètica i Món Contemporani, celebrades els dies 9 i 10 de febrer a la Facultat de Teologia de Catalunya i organitzades pel Seminari de Doctrina i Acció Social de l'Església (Sedase). Com que la celebració del Sínode ha posat en relleu l'actualitat de la família, les Jornades d'enguany del Sedase també van proposar una reflexió en aquest sentit. Per això la temàtica era *La dimensió social de la família*.

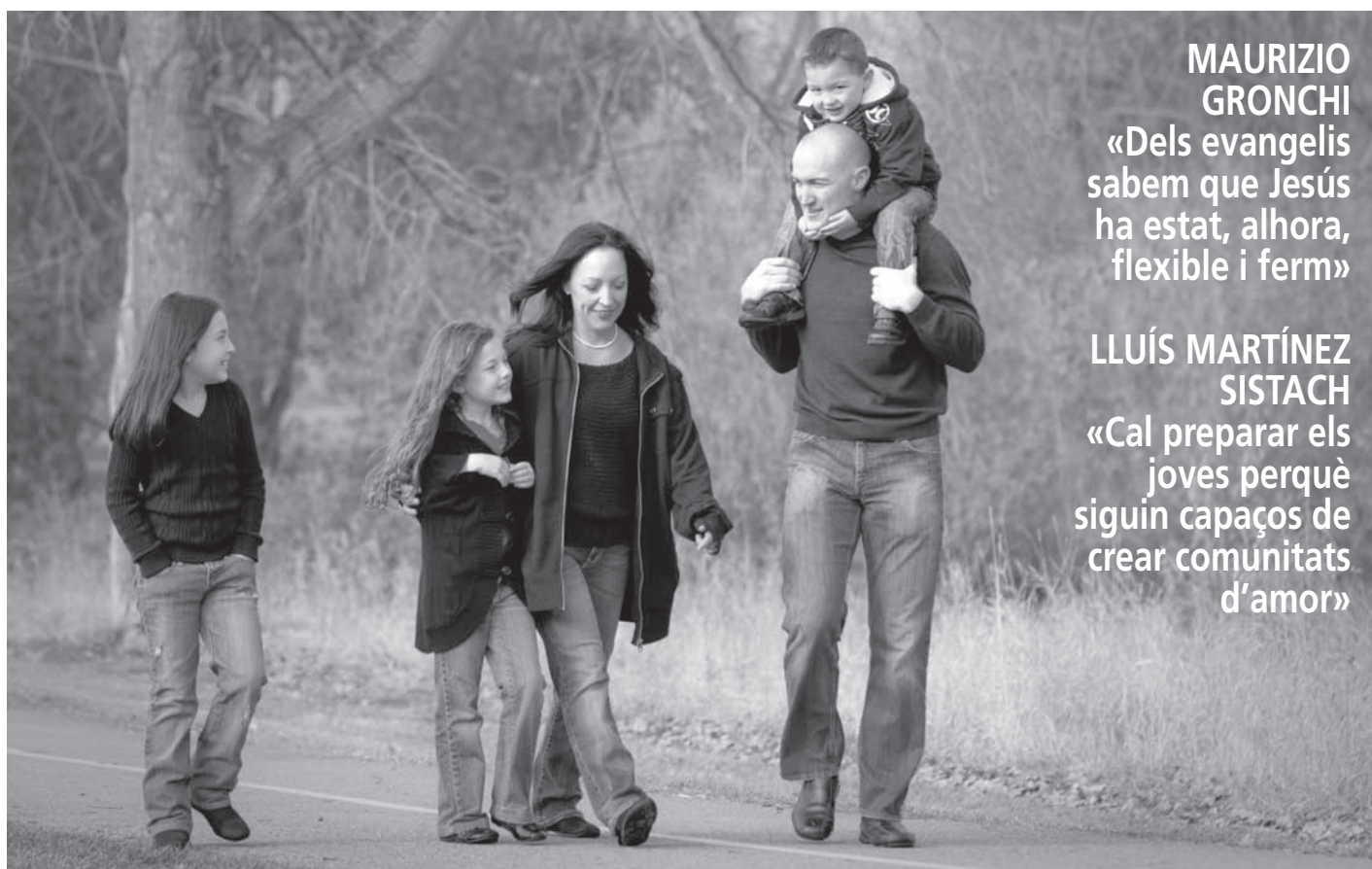
Per trobar aquesta harmonia de què parlàvem abans, Gronchi va posar l'exemple de Jesús: «Dels evangelis sabem que Ell ha estat, alhora, flexible i ferm. Flexible amb l'adúltera, quan li diu: "Jo tampoc no et condemno"; ferm convidant-la a "d'ara endavant no pequis més" (Jn 8,11)». Un altre exemple que va posar va ser el de la samaritana. Jesús va ser flexible amb ella, gairebé justificant-la: «Si sabessis quin és el do de Déu», i alhora ferm, posant-la davant de si mateixa: «Fas bé de dir que no en tens [de marit]» (Jn 4,10.17)

«Ara vénen els plats forts»

El cardenal Lluís Martínez Sistach, pare sinodal, va explicar que els treballs de l'Assemblea General Extraordinària del Sínode dels Bisbes, celebrada l'octubre del 2014, van ser només els entremesos, i que «ara vénen els plats forts». Així com el 2014 es van afrontar *Els desafiaments pastorals de la família en el context de l'evangelització*, del 4 al 25 del proper octubre es tractarà *La vocació i la missió de la família en l'església i en el món contemporani*.

Per al cardenal Martínez Sistach, hi ha dues qüestions rellevants. En primer lloc, preparar i acompanyar els joves i els adolescents perquè el dia de demà siguin capaços de crear comunitats d'amor. «Les separacions són una malaltia», va reconèixer, i «per això cal fer una bona preparació i acompanyament previ als joves».

Una altra qüestió molt important és agilitzar els tràmits judicials dels procediments de nul·litat. En aquest sentit, Maurizio Gronchi va dir: «Pel que fa a l'oportuna verificació de la validesa del vincle matrimonial, des del punt de vista jurídic, el sínode no únicament ha donat inici a "la necessitat de fer més accessibles i àgils, possiblement totalment gratuïts,

MAURIZIO GRONCHI
«Dels evangelis sabem que Jesús ha estat, alhora, flexible i ferm»

LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
«Cal preparar els joves perquè siguin capaços de crear comunitats d'amor»

Agustí Codinach

La ponència de Maurizio Gronchi va obrir les jornades.

els procediments per al reconeixement dels casos de nul·litat", sinó també a "la possibilitat de donar rellevància al rol de la fe dels promesos en ordre a la validesa del sagrament del matrimoni, tenint present que entre batejats tots els matrimonis vàlids són sagrament"». Les VIII Jornades d'Ètica i Món Contemporani també van comptar amb la ponència de Francesc Torralba, professor de les Facultats de Teologia i Filosofia de Catalunya, que va parlar de *La família, primera realitat educadora de la persona*. Així mateix, es van celebrar dues taules rodones. La primera va ser protagonitzada per Margarida Mauri, professora de la Universitat de Barcelona, i per Josep Oriol Pujol, director general de la Fundació Pere Tarrés. En la segona taula rodona van participar Lluís Serra, professor convidat de la Facultat de Teologia de Catalunya, i Mar Galceran, professora de la Universitat Ramon Llull.

L'abadia de Montserrat rep el I Memorial Pere Tena

Redacció / Montserrat

El 10 de febrer, el president del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL), Jaume Fontbona, va lliurar al pare abat Josep Maria Soler el I Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica.

El Memorial, que porta el nom del fundador del CPL, reconeix a l'abadia de Montserrat tota la tasca que realitza tant a nivell celebratiu, com de reflexió i estudi, com de divulgació de la Litúrgia i de la Pastoral Litúrgica.

A l'acte de lliurament, el presi-

dent del CPL va glossar la tasca que l'abadia de Montserrat ha fet i fa al nostre país en posar a l'abast la pedagogia de la reforma litúrgica «a la missa conventual i a les laudes i vespres». Així mateix, va ressenyar «la ingent obra en el camp de la música litúrgica, o la tasca pedagògica i d'acompanyament que comporta la retransmissió de les celebracions pels diversos mitjans de comunicació... també ha fet una gran tasca de difusió i d'interpretació i pedagogia de la Paraula de Déu» amb «la reconeguda Bíblia dels monjos de Montserrat, així

com la col·laboració de l'Abadia de Montserrat, i més especialment, del pare Guiu Camps a la Bíblia Catalana Interconfessional».

Un altre element considerat per a l'atorgament del I Memorial és el paper important realitzat al moviment de renovació litúrgica amb la celebració fa cent anys del Primer Congrés Litúrgic de Montserrat que es commemora enguany. L'acte ha estat presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach, i ha comptat amb la presència del bisbe Agustí Cortés, de Sant Feliu de Llobregat, i l'arquebisbe Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell.

Barcelona

L'agència cristiana Flama celebra 10 anys

La celebració va aplegar desenes de persones a l'església de Betlem de Barcelona

Agusti Codinach

Mn. Xavier Morlans va dissertar sobre el reptes comunicatius de l'Església

Eduard Brufau
Barcelona

El 21 de gener passat l'església de la Mare de Déu de Betlem de Barcelona va acollir la celebració del desè aniversari de l'agència cristiana de notícies Flama. L'acte va comptar amb l'assistència i la intervenció de diverses persones que treballen a Flama o que són molt properes a aquesta agència. Així, Antoni Comas, president de la Federació de Cristians de Catalunya, va elogi-

ar el projecte de crear una agència religiosa a Catalunya i va destacar que Flama ha sabut transmetre tant «l'amor a Jesús i la seva Església com el servei a la pàtria catalana». Agustí Gallart, president de Flama, va fer un recorregut per la gènesi del projecte i aquests primers deu anys d'història, tot recordant aquelles persones que l'han fet possible i que ara ja han mort. Durant l'acte també es va projectar un vídeo en què diverses personalitats catalanes d'Església, com ara diversos bisbes

o l'abat de Montserrat, felicitaven l'agència Flama per aquests deu anys. Així mateix Mn. Xavier Morlans va pronunciar una interessant conferència sobre *El paper dels mitjans de comunicació en la nova evangelització*, en què va assenyalar els reptes comunicatius dels cristians en la complexa i canviant societat contemporània. Finalment la commemoració es va acabar amb una eucaristia presidida pel consiliari de la Federació de Cristians de Catalunya, Mn. Joan Costa.

Les religioses de Sant Josep manifesten la transparència i legitimitat del seus comptes

E.B. / Barcelona

Les Religioses de Sant Josep de Girona, institut creat fa 150 anys per la serventa de Déu Maria Gay Tibau, atén arreu del món persones malaltes, sense recursos i nens en situacions precàries. Aquestes religioses desenvolupen la seva activitat d'atenció social en cases, clíniques i residències de nombrosos països d'Europa, Amèrica i Àfrica, i col·laboren amb altres organitzacions d'Església com ara Càritas i altres ONG d'àmbit internacional. La seva tasca cap als més necessitats s'ha vist darrerament eclipsada per una inesperada polèmica arran de la publicació de l'anomenada llista Falciani, en la qual apareixien uns fons suïssos del banc HS-BC a nom d'aquest institut religiós amb sumes importants entre els anys 2006 i 2007.

Arran de la confusió creada, l'ecònoma de les Religioses de Sant Josep, Anunciación Lázaro, ha defensat en un comunicat la legitimitat dels fons, que ha descrit com a comptes «de gestió, no pas de patrimoni». Pel que fa a la quantitat que ha sortit publicada, fins a 2,7 milions d'euros, Lázaro explica que «alguns comptes poden arribar a tenir un cert volum perquè provisionem per fer front a situacions d'emergència, anticipació de projectes, que no sempre es produeixen o que es realitzem sobre aquests comptes, per la qual cosa al cap del temps fem una redistribució dels fons» Més en concret, el comunicat aclareix que bona part dels fons d'aquests comptes «es van destinar a un projecte llargament desitjat pel nostre institut amb l'inici de la construcció d'una residència d'ancians a València», inaugurat l'any 2010. Així mateix, l'econòma de l'institut va voler deixar clar que com a organització sense ànim de lucre gaudeixen «de l'exempció del pagament d'impostos sobre els nostres rendiments» i que al mateix temps a l'Estat espanyol declaren «amb completa transparència els comptes anuals i de patrimoni».

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

**GUIA DE L'ESGLÉSIA
PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA**

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Exercicis Espirituals:

CASAL DE PAU 2015

24-3 Juny (8 dies) Ignasi Salat, sj

13-22 Juliol (8 dies) Emma M. Ocaña

5-14 Agost (8 dies) Mª Teresa Rosillo

Cada tanda comença amb el sopar del primer dia
i acaba després de l'esmorzar del darrer dia

Servei d'autocar (opcional) amb sortida des de Barcelona

Més informació i inscripcions:

Tel. 972860324 i al web: www.casaldepau.org

Casal de Pau - Ctra. Viladrau, km.3 - Arbúcies (Girona)

Girona

Nova edició del Calendari de Quaresma

El fil conductor és la vida consagrada

Víctor Gay
Girona

Quan l'any 1994 Mn. Miquel Àngel Ferrés, actual rector de la parròquia de la Immaculada de Figueres i arxiprest de l'Alt Empordà Interior, engegà l'edició del Calendari de Quaresma, tot inspirant-se en una iniciativa semblant que promovien aleshores les comunitats salesianes belgues, possiblement no podia preveure que es mantindria en el decurs de més de vint anys. L'actual calendari assoleix el número vint-i-un.

L'estructura amb què es presenta el Calendari de Quaresma és la corresponent als tradicionals de bloc, és a dir, un full per cada dia. El primer correspon al Dimecres de Cendra i el darrer al diumenge de Pasqua, enguany entre el 18 de febrer i el 5 d'abril.

A cada full s'inclou un petit text bíblic o de la tradició cristiana i un d'autor contemporani, eclesial o senzillament literari, que conviden a la reflexió. Hi tenim des del Mathama Gandhi fins al metge

Portada del Calendari de Quaresma d'enguany.

Moisés Brogi, o des de Nelson Mandela fins a Ernest Hemingway, sense oblidar les lectures del Salteri i el santoral.

De la realització se n'encarrega la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat gironí. Concretament, enguany n'ha tingut cura el diaca Mn. Carles Sánchez, fins fa poques setmanes titular d'aquesta Delegació. Altres anys l'havia realitzat la comunitat cistercenca de Solius.

La publicació, pensada inicialment per als joves, ha ampliat la seva difusió a nombrosos àmbits de la comunitat de creients i ha esdevingut una eina que ajuda a viure el temps quaresmal, temps de reflexió i de conversió.

Cada any també s'escull un fil conductor temàtic. El del 2015 correspon a la Vida Consagrada i s'hi inclouen breus textos signats per religiosos i religioses de les comunitats presents a la diòcesi. El lema escollit és «Repte, desafiament, passió».

El Calendari de Quaresma es pot trobar a Barcelona a la Llibreria Claret.

Beneïda la capella del nou Hospital de la Garrotxa

V.G. / Olot

El nou centre hospitalari de la comarca de la Garrotxa disposa d'una capella que el bisbe Francesc Pardo va beneir el darrer dissabte de gener. Es tracta d'un servei espiritual/assistencial que completa aquest magnífic equipament sanitari amb capacitat per atendre una població de seixanta mil persones (la comarca actualment en té poc més de cinquanta mil).

L'antic hospital de Sant Jaume, situat al centre urbà, presentava serioses limitacions pel que fa a ampliacions i millores. Un patronat era el responsable inicial i, com tants altres centres hospitalaris del nostre país, té orígens eclesials. El nou Hospital d'Olot i de la Garrotxa està situat a la vall de riu Riudaura en una zona perifèrica d'Olot i disposa d'una superfície de més de 27.000 m². Inaugurat oficialment el 27 de novembre pel president de la Generalitat, ja és totalment operatiu.

Precisament un dels darrers serveis és la capella, en la qual, després de la seva benedicció, el bisbe de Girona oficià la primera eucaristia. L'atenció espiritual catòlica de l'hospital és a càrrec d'un equip que encapçala Mn. Miquel Ramió, auxiliat per un equip de preveres i seglars.

Any de la Vida Consagrada

Per què has dit sí?

G. Pere Borràs, marista

La pregunta seria més aviat «Per què continuo dient sí?» La resposta és relativament senzilla. Es podria pensar que als 55 anys ja s'ha viscut quasi tot, a vegades ja no s'espera res de nou i altres és com anar de baixada. La meua experiència és la contrària.

Fa dos anys vaig fer equilibris sobre la línia fina entre la vida i la mort. Tot depenia d'una intervenció quirúrgica com a últim recurs i no hi havia garanties de sortir-me'n. Aquells dies al llit de l'hospital, i especialment el capvespre i nit anterior, vaig reviure la meua vida i vaig constatar una vegada més que Déu m'havia estimat fidelment sempre, amb escreix; que mai no m'havia deixat i tampoc estalviat cap entrebanc. Que tot el que havia viscut i fet des del meu naixement, l'entrada al seminari, els diversos enamoraments, la professió religiosa i el meu sí definitiu, els estudis de teologia fets, les classes i especialment la reflexió inicial abans de cada classe a ESO i Batxillerat, tots els alumnes i companys i amics i amigues, els patiments, la meua mare, que és qui m'ensenyà —a part dels germans maristes— a comprendre la figura de Maria i el ser portadora del Crist... Tot, absolutament tot, tenia sentit ple des de l'amor incondicional de Déu, eternament gratuït i fidel. Tornat a néixer pel temps que Déu vulgui, el meu sí a la seva crida és ara més lliure que mai, senzill, ancorat en allò fonamental i despullat del que és accessori:

normes estretes, costums, visions dogmàtiques, el sempre s'ha fet així.... Més entranyable, més misericordiós, més afable, més agraït i moltíssim més agosarat a l'hora de testimoniar el Crist sense vergonya, sense por. Vaja, molt més descarat en el sentit més positiu de la paraula. I dono fe que Déu em continua beneït i que moltíssima gent està necessitada d'Ell tot i que no li posi nom. Ho visc cada dia: a la comunitat, quan viatjo i m'apropro a la gent «amb tot el morro» perquè res no em fa por si a Ell el tinc al meu costat.

Encara em pregunteu «per què continuo dient sí»? No és evident? Tot jo sóc un regal del Déu que em va cridar en Crist i al qual continuo dient sí amb ganes, més decidit que mai. I per cert, sé que encara em queda molt per estimar i transmetre l'Amor d'Aquell que m'és Vida. I tinc el temps que tinc...

Si algú cau en la temptació de pensar que això és una novel·la de color rosa, està ben equivocat. Aquesta opció no m'estalvia cap patiment, ni cap dolor, ni cap preocupació per la salut. No m'estalvia res! Però tot té sentit. La meua vocació té sentit. Ser germà marista avui té per a mi més sentit que mai, ser consagrat o consagrada, avui, és un regal per al món com una contínua primavera i no una tardor, com sembla que alguns o algunes es resignen a viure als nostres temps. Som missatgers de felicitat! Us ho podeu ben creure.

En col·laboració amb

El consiliari diu...

La fecunditat pròpia de la gent gran

Xavier Moretó Navarro
Viceconsiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Després del capítol del nostre temari dedicat al despreniment, el pare Bernabé Dalmau ens proposa reflexionar al voltant de la fecunditat dels més grans. És un tema que dóna per a molt. Quina és la fecunditat pròpia de les persones més grans? En la majoria de casos ja no estem parlant de la que fa referència a tenir fills. Parlem d'una fecunditat que toca més a donar i donar-se, en particular des d'una major experiència de la vida, la de les persones grans. Per tant, la pregunta més adient seria: quines coses fem pels altres? I encara, d'aquestes coses, quines veiem que fem millor ara que abans? Potser els anys ens donen algun avantatge a l'hora de desenvolupar certs voluntariats... En plantejar aquesta qüestió en la nostra reunió mensual d'animadors, la resposta va ser unànime: sí que hi ha coses que fem millor ara que tenim més anys que abans que érem més joves. Per exemple, escoltar les persones es fa millor amb més edat. És evident que escoltar demana més paciència, més dedicació, més sensibilitat, i tot això no abunda quan un és jove. També tots vam coincidir que, en el nostre món tan atrafegat, on tot va tan de pressa, calen, més que mai, persones que sàpiguen escoltar, i fer-ho, no només amb els grans —a

És molt important que els nens, quan arriben a casa, hi trobin algú que «hi sigui».

les residències i hospitals, per exemple— sinó també amb els més joves... Quants nens i nenes tornen a casa i no hi ha ningú que els rebi. Són els anomenats «nens-clau», és a dir, nens que porten la clau de casa penjant del coll per no perdre-la i així poder entrar a casa seva quan no hi ha ningú que els obri... Que trist no trobar ningú quan tornes del col·le! Doncs això està passant cada cop més. En molts casos són els avis i àvies els que els van a buscar al col·legi (o a la catequesi) o els qui els reben a casa. «Com t'ha

anat avui? Què has fet? Vols berenar? T'ajudo amb els deures?» Saber ser-hi i escoltar. Potser això els grans ho saben fer millor que els més joves o, simplement, poden fer-ho quan els altres no poden. Que n'és, d'important, que els nens trobin algú que «hi sigui» quan el necessiten!

Tanmateix, també cal que els grans vigilin de fer bé aquesta tasca d'acompanyament. El pare Bernabé ens adverteix que hi ha un cert «narcisme» associat a la gent gran que pot resultar contraproductiu. Pot do-

nar-se una certa actitud introspectiva, la de estar massa pendents d'un mateix, que ens privi de fixar-nos en les necessitats dels altres o, simplement, d'adonar-nos del que passa al voltant nostre. Cal vigilar perquè això ens podria impedir de fer una bona obra, la que Déu ens demana en cada ocasió de la vida. Per molta experiència que tinguem, si no estem al cas perquè ens mirem massa el melic... I penso que, al final, tot el que fem pels altres és el que veritablement roman. «Al final de la vida ens examinaran en l'amor...» ens diu sant Joan.

Paradoxalment, en un món tan interessat, tan econòmic, on es valora tant la persona pel que produeix —i, en conseqüència, «aparc» els més grans i els més petits, a residències i guarderies, algunes a partir de dos mesos d'edat— potser els més grans estaran aportant el grau d'humanització que la societat més necessita. Tenir paciència, saber escoltar, cuidar els fills —a voltes també econòmicament quan ja son grans i «tornen» a casa forçats per la crisi— és una tasca cada cop més reservada a les persones de més edat. Una realitat feta de comprensió, paciència, perdó, esperança. I això no ens sona al Regne que Jesús anunciava i que el món no acabava d'entendre?

Bisbat de Menorca

Primera Jornada de Formació a Menorca

Antoni Vidal
Secretari de Vida Creixent de Menorca

Quasi un centenar de persones majors que formem Vida Creixent a l'illa de Menorca ens vam trobar a la sala de convencions des Mercadal, el poble més cèntric de l'illa, per portar a terme la primera Jornada de Formació per a animadors de grup i altres persones de Menorca interessades en la formació de tota aquella bona gent engrescada amb el moviment cristià de gent gran de Vida Creixent a Menorca. Va ser una trobada una mica inconvencional perquè hi havia d'assistir el pare Pau Oliver com a conferenciant, consiliari diocesà de Vida Creixent de Mallorca, atès que s'havia escollit el tema de l'Amistat en el qual ell hi està molt instruït, però un petit accident de darrera hora el va impossibilitar de poder-se desplaçar a l'illa veïna de Menorca. Igualment, però, es va celebrar aquesta primera Jornada amb una molt bona acollida i una ben nombrosa assistència de

públic jubilat. Van presidir la reunió els senyors Antoni i Joana Carmen Fedelich, presidents de Menorca, que donaren la benvinguda i les gràcies als assistents tot demanant a l'Esperit Sant en la pregària inicial que sempre ens doni amor, pau i bondat; juntament amb ells també hi havia el consiliari Cristòfol Vidal que va fer una extensa i ben aclarida explicació del tema l'Amistat exposada en el llibret que escrigué el pare Oliver en la reunió del consell interdiocesà de Vida Creixent de Catalunya i les Illes Balears a l'any 2008.

Després de la pregària inicial, el

consiliari Vidal va fer la seva exposició sobre el primer dels tres pilars de Vida Creixent: amistat, espiritualitat i testimoni. Com bé explica el pare Oliver: «L'amistat és peça clau per al moviment; sense amistat no podria existir aquest moviment eclesial de persones majors i jubilades. Vida Creixent demana la participació de tots i no hi haurien de tenir lloc els "passius"; han de mantenir-se actius, que no estiguin aturats. Resulta impensable constituir grups de persones majors compromeses amb una espiritualitat i un compromís comú, sense comptar amb una bona base prèvia d'amistat. Seria com

començar la casa per la teulada.»

El consiliari menorquí va insistir en el fet que l'amistat, segons explica el mallorquí, és realment «una relació afectiva entre persones la qual és estable i desinteressada, que neix, creix i es fa forta amb la comunicació i el tracte constant». Com a conclusió, el pare Oliver diu que «Vida Creixent clarejarà encara molt més quan en ella hi faci més estada l'amistat».

Aquesta primera Jornada de Formació encetada a Menorca el novembre passat s'acabà amb el càntic del conegut himne de Vida Creixent on els assistents van repetir amb joia el que repeteix constantment: «Aquesta alegria ningú no ens la prendrà». Tots els grups ens vam acomiadar amb la intenció de programar més jornades i de fer-ne una segona i d'altres més en propers cursos. La reunió va finalitzar amb una invitació a tastar els típics pastissos de Menorca que va fer la nostra presidenta.

Una abraçada a tots des de l'illa de la calma.

AGENDA

MARÇ

Dijous 5: Reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a València 244, planta 4a, sala d'actes. Tema VII – «La vocació de ser avis.»

Pelegrinatges 2015

Del 2 al 5 de març

ROMA i ASSÍS

**Assistirem a l'audiència
del PAPA FRANCESC**

I visitarem els santuaris d'Assís,
Santa Rita de Cascia i Greccio

**ARMÈNIA
HISTÒRICA:
cristianisme
al Caucas**

Del 3 al 16 d'agost

Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs
sants armenis en un recorregut únic per tres
països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia.
Arribarem, entre d'altres llocs,
fins a la bíblica muntanya Ararat.

MARÇ / ABRIL / **31 - 7** Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima

ABRIL / **7 - 13 Grècia:** Ruta de sant Pau

ABRIL / **13 - 20 Rússia Imperial:**
Moscou i Sant Petesburg

MAIG / **4 - 12 Uzbekistan:** La ruta de la seda

MAIG / **Roma:** Secrets del Vaticà

JUNY / **15 - 22** Pelegrinatge a **Terra Santa**

JUNY / **15 - 19 Nord d'Itàlia:** Ruta de Joan XXIII

JULIOL / **Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **6 - 10 Castella:** Ruta de santa Teresa d'Àvila

JULIOL / AGOST / **26 - 2 Jordània:** Ruta bíblica

AGOST / **Etiòpia:** Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / **Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / **Indoxina:** Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **18 - 31 Japó:** Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

«L'art té una dimensió educativa»

Mn. Josep Maria Riba, director del Museu Episcopal de Vic

Miquel Àngel Codina

Fotos: MEV

Mn. Josep Maria Riba i Farrés és el director del Museu Episcopal de Vic (MEV) des de fa deu anys. Mn. Riba, amb una àmplia activitat en l'àmbit cultural, va substituir Mn. Miquel Tresserras en el càrrec i ha centrat la seva tasca a obrir i donar a conèixer un museu molt desconegut per al gran públic. El MEV és el segon més important del món en art romànic i gòtic i disposa d'una espectacular col·lecció d'art medieval amb obres mestres de pintura i escultura del romànic i gòtic català. Les col·leccions d'orfebreria, teixit, forja, vidre i ceràmica ofereixen un complet recorregut per la història de l'art litúrgic i de les arts decoratives a Catalunya.

Quins són avui dia els objectius del Museu Episcopal de Vic?

L'objectiu del MEV és donar a conèixer el gruix de la important col·lecció de què disposa, conservar-la i posar en valor tot aquest patrimoni del passat. Des d'un punt de vista de present, un fons com el del MEV és una eina per ajudar al creixement de les persones.

En els gairebé 125 anys de vida del MEV, quines n'han estat les etapes principals?

Hi ha una primera etapa que és la de la seva creació i que comporta un gran moviment per disposar d'una col·lecció de primer ordre. La configuració d'una col·lecció com les del MEV es va formar al llarg de quasi cent anys. Una segona etapa seria la de subsistència i resistència. Aquesta etapa acaba al 2002 quan el museu fa el tomb i es posa al dia amb la construcció i entrada en funcionament del nou edifici. Aquest canvi és clau per obrir-se i donar-se a conèixer al món. Calia superar uns anys on el museu havia estat tancat en si mateix o que estava molt pensat per a especialistes. Aquesta etapa actual és la culminació del passat: un nou edifici, una col·lecció configurada al llarg d'un segle i que es treballa per ser visitada però també estudiada, interpretada... Ens vam adaptar a ser un museu del segle XXI.

Quines obres mestres de la pintura i escultura del romànic i del gòtic català en destacaria?

Més que una obra, jo destacaria el global de la col·lecció. Sempre hi ha obres mestres que destaquen però s'han d'entendre en el conjunt de la col·lecció. El *Davallament d'Erill la Vall*, el *Baldaquí de Ribes*, el *Frontal de Lluçà*, el retaule de Bernat Saulet, la *Mare de Déu de Boixadors*, els retaules de Santa Clara i Guimerà, el *Drap de les Bruixes*... Les més conegudes són les col·leccions de pintura i escultura, però és interessant que també s'hi incloguin la resta de col·leccions (forja, vidre, ceràmica o teixit) perquè també ajuden a fer-se la idea de tota l'evolució de l'art litúrgic en l'època medieval.

A més de les col·leccions estables, el museu també fa exposicions temporals. Quina resposta tenen per part del públic?

Es fan exposicions temporals i penso

«Quasi totes les peces que hi ha exposades són fragments de l'Evangeli»

que són importants. No són exposicions externes que es programen una darrere l'altra i sense massa sentit. Són exposicions creades a partir de la temàtica que té el Museu Episcopal. Exposicions com *Pintar fa mil anys. Els colors del romànic*, que ha acabat fa poques setmanes, *Facies Fidei*, *El cel pintat*, *El baldaquí de Tost*, *La princesa sàvia* o els caps de Notre Dame Cluny són una mostra d'aquesta filosofia. Les exposicions temporals serveixen per dinamitzar i perquè es despleguin unes antenes que tornen a donar vida a la mateixa col·lecció permanent.

Sense formació religiosa, els infants i adolescents poden entendre l'art sacre?

L'art té una dimensió educativa. Els objectes del museu són un pretext per mirar el passat. El fet d'apropar-se a les obres és una clau per desxifrar aquest passat, tant si el receptor té o no cultura religiosa. Aquestes claus del passat permeten, si més no, acostar al visitant a fer una lectura d'aquest art sacre.

Des del MEV s'organitzen nombroses activitats educatives adreçades a les famílies, escoles, col·lectius. Amb quina finalitat?

L'activitat educativa té un pes. Els objectes de la col·lecció són uns, però el que ens importa, especialment en aquest àmbit, és la mirada cap a aquests objectes. Per això, el servei educatiu és aquesta intermediació entre l'objecte i el visitant, ja sigui un infant o la família. No es busca només conèixer la col·lecció en si, sinó allò que els aporta.

A través d'una obra d'art sacre es pot arribar a evangelitzar?

Quasi totes les peces que hi ha exposades són fragments de l'Evangeli. Tot allò que ajuda a descobrir l'Evangeli és un punt zero per començar a sentir-se evangelitzat.

«Baldaquí de Ribes» (segle XII).

La bona notícia

La missió diplomàtica del Vaticà

Francesc Gamissans

Els diplomàtics del Vaticà són ambaixadors acreditats per la Santa Seu. El papa Francesc en va rebre un grup considerable i entre moltes altres coses els va parlar de la relació que hi ha entre la diplomàcia i la ciutadania. «Entre vosaltres —els digué— em trobo amb els vostres pobles i així puc arribar a tots els conciutadans amb les seves penes i alegries.»

El Pontífex recordà, en primer lloc, sant Francesc d'Assís, «una personalitat que és coneguda més enllà de les fronteres d'Itàlia i Europa». I esmentà l'amor del sant pels pobres. «Quants pobres hi ha encara en el món i quants sofriments suporten les persones! L'Església ha treballat sempre per construir una societat més humana

i justa.» Aquí hi poden ajudar els diplomàtics.

El papa Francesc parlà d'uns altres pobres encara més desafortunats. Són els qui deixen a cadascú la mesura d'ells mateixos posant en perill la convivència entre les persones. D'això en diem «egoisme». No hi pot haver pau i bondat si cada u és la mesura d'ell mateix, si cada u reclama els propis drets i interessos, sense preocupar-se del bé dels altres, de tots. Hi ha qui respecta fins i tot els altres éssers de la creació, als quals sant Francesc d'Assís anomenava «germans», practicant així un veritable ecologisme. El Sant Pare va acabar el seu discurs als ambaixadors amb un desig de pau i justícia entre ells i la Santa Seu.

La revista «Cristiandad» arriba al número 1.000

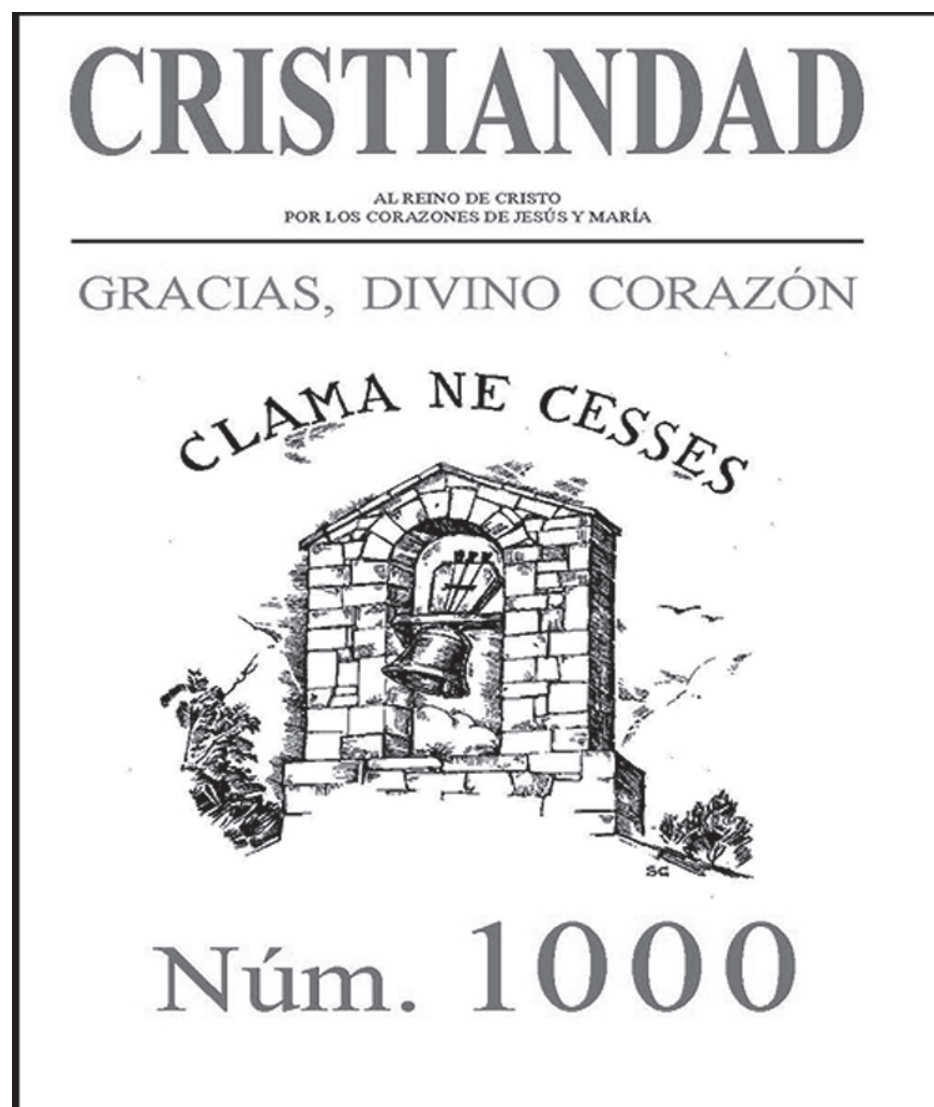
La publicació va néixer el 1944 inspirada pel jesuïta Ramón Orlandis Despuig

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Des de fa més de 70 anys, la devoció al Sagrat Cor de Jesús compta en llengua castellana amb un mitjà de comunicació privilegiat: la revista *Cristiandad*. Inspirada el 1944 pel jesuïta Ramón Orlandis Despuig (1873-1958) i amb gran influència de l'escola tomista de Barcelona, la publicació va néixer amb l'objectiu de portar als seus lectors «la veritat consoladora que només en el Regnat de Jesucrist, promesa eficaç del seu Cor Diví, trobarà la societat remei per als seus mals». El mes de novembre passat la revista *Cristiandad* va arribar al número 1.000, èxit que els seus impulsors i simpatitzants han volgut celebrar solemnement. Els dies 6 i 7 de febrer van tenir lloc a Barcelona diferents actes per commemorar l'efemèride.

L'acte central, celebrat a la Fundació Balmesiana, va comptar amb dos grans protagonistes: Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona, que va presidir la missa d'acció de gràcies; i el Dr. Guzmán Carriquiry, secretari general de la Pontifícia Comissió per a Amèrica Llatina, que va parlar sobre el paper del laïcat al llarg del darrer segle i la necessitat d'un nou compromís a la llum de l'exhortació *Christifideles laici*, de Joan Pau II. «L'Església necessita imperiosament recuperar l'esperit contemplatiu —va assegurar—, el pulmó de la pregària.» En aquesta mateixa línia, va afirmar que la inserció en Crist «es dona per mitjà de la fe i del sagrament del baptisme» i que la qüestió crucial d'avui és la manera en què el patrimoni de la fe és transmès i acollit perquè «està en joc la naturalesa mateixa i significació de l'esdeveniment cristià en la vida de les persones».

Guzmán Carriquiry, que és el laic de més rang a la Cúria romana, va acabar la intervenció tot recordant que «l'Església no és nostra, sinó de Déu» i va demanar que el senyoriu de Crist «sigui experimentat novament en la

Portada del número 1.000 de la revista «Cristiandad».

seva bondat, riquesa i veritat», i no com a discurs formal. «Tota comunicació i apostolat comencen i es nodreixen de genolls», va acabar dient.

Formació i devoció

L'actual president de la Fundació Ramón Orlandis Despuig, titular de *Cristiandad*, és el Dr. Josep Maria Alsina, que col·labora en la redacció de la revista des de fa més de 40 anys. Tant per a ell com per a la resta de

membres del consell de redacció i col·laboradors, «arribar al número 1.000 després de 70 anys de la seva aparició ha estat un motiu per donar moltes gràcies a Déu i a tots aquells que han fet possible aquesta continuïtat extraordinària». El Dr. Alsina està convençut que les intuïcions que van gestar aquesta publicació el 1944 continuen plenament vigents i que el gran repte avui és seguir en l'actitud de fidelitat al servei de l'Església. «*Cristiandad* —explica— és una revista de respon-

sabilitat laïcal i, segons això, tracta aquells temes que són en l'Església més estrictament responsabilitat dels laics: reflexionar sobre les realitats d'una fe viscuda personalment i socialment.» Dins d'aquest camp tan ampli *Cristiandad* s'ha centrat sobretot en un àmbit molt específic: la teologia de la història. És a dir, contemplar la història a la llum de la revelació i veure com la providència ha anat acompanyant la història de tots els pobles. «En el decurs de tota la història humana Déu sempre és present», assenyalava el Dr. Alsina, exrector de la Universitat Abat Oliba CEU. Malgrat que és una publicació sòbria i rigorosa, la seva pretensió no és acadèmica, sinó més aviat formativa i pietosa, allunyada de les modes que marca la postmodernitat.

Després de 1.000 números publicats, la revista *Cristiandad* afronta avui el seu *aggiornamento* particular des de la clàssica formulació ignasiana «sentir amb l'Església». «Hem de confessar —apunta el president de la fundació Ramón Orlandis— que ens hem sentit molt reconfortats amb els darrers Papes. El seu magisteri ha estat com una confirmació d'algunes intuïcions que havia tingut el P. Orlandis, fundador de la revista.» Entre elles, potser la més destacada, és la rellevància donada a la doctrina espiritual de santa Teresa de l'Infant Jesús, proclamada doctora de l'Església per sant Joan Pau II i reafirmada amb la devoció personal del papa Francesc.

Sota el lema «Al Regne de Crist pels cors de Jesús i de Maria», la revista *Cristiandad* manté avui viva la seva vocació d'anunciar l'amor de Déu a un món que es caracteritza per la manca d'esperança. «L'amor de Déu als homes s'expressa d'una manera autèntica i prospera quan contemplem el cor de Crist —acaba dient el Dr. Josep M. Alsina—. I aquest amor és font d'esperança perquè ens recorda les paraules de Jesús: "No tingueu por, jo he vençut el món." Vèncer el món significa la instauració del seu Regne.»

Nou retaule «maronita» de la Mare de Déu de Montserrat a Mataró

S.G. / Mataró

Amb motiu dels 50 anys de l'església de la Mare de Déu de Montserrat, de Mataró, la comunitat parroquial s'ha fet un regal molt especial: un bonic retaule pintat per l'artista Beatriz Colmenares. L'obra recull en tres escenes la tradicional llegenda i història de l'aparició, però ho fa amb un estil pictòric molt original: l'art maronita. «He optat per aquest estil —explicava l'artista el dia de la presentació— perquè és un llenguatge que va directe al cor. Ofereix pautes de representació pictòrica, fa prevaldre la jerarquia, els sentiments, l'adoració... És un llenguatge més espiritual que naturalista.»

El nou retaule de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, al barri del

Pla d'en Boet de Mataró, va ser beneït el 24 de gener passat pel cardenal Lluís Martínez Sistach. Va participar en l'acte tota la comunitat parroquial, així com diferents representants polítics i religiosos; entre ells, l'alcalde de Mataró, Joan Mora, el qual ha assenyalat que aquest original tríptic marià enriqueix el llegat patrimonial i artístic de la ciutat.

L'artista Beatriz Colmenares, que a poc a poc es va consolidant en l'art religiós contemporani de Catalunya, agraeix l'oportunitat brindada per Mn. Sergi Notó, rector de la Mare de Déu de Montserrat. «Elaborar aquesta obra ha estat tot un exercici espiritual —confessa—. Espero haver creat una imatge que convidi a l'adoració i ajudi alhora a magnificar aquest temple en favor de tota la comunitat.»

El cardenal Martínez Sistach va beneir el nou retaule.

Va rebre un total 105.000 visitants

Arquebisbat de Tarragona

Rècord de visites a la catedral de Tarragona el 2014

neres. Qui vulgui prescindir del guia, hi ha la possibilitat de fer una visita autoguiada amb un mapa orientatiu i seguint la nova senyalització, o bé amb les noves audioguies editades en set idiomes i que ofereixen la possibilitat d'escollir un tema concret d'acord amb les necessitats del visitant. Finalment, també es pot optar pel mètode tradicional i contractar un guia dels que ofereixen les empreses de la ciutat.

Quant a la procedència, en la comparativa amb l'any 2013 en resulta un canvi de tendència. Mentre que el 2013 el mercat espanyol representava el 33% de les visites i l'estranger, el 67%, el 2014 la procedència majoritària s'inverteix i el 52% van ser espanyols i el 48% d'origen estranger. Els principals mercats de l'Estat espanyol són, per ordre: Catalunya, Madrid, Andalusia, València i Aragó. Els estrangers són de França, Rússia, Itàlia, Alemanya i Regne Unit. Cal destacar les 4.000 famílies que també l'han visitat.

Durant la trobada anual amb motiu de la celebració de Sant Francesc de Sales, una de les claus de l'increment de les visites va ser gràcies a la prescripció de la visita per part del sector turístic, especialment pel que fa als càmpings de Tarragona i de la Costa Daurada. Al llarg del 2014, el 24% de les visites van ser amb grup, ja que la catedral treballa amb més de 60 agències de viatge i operadors turístics dels principals mercats emissors de turistes de la Costa Daurada. En aquesta trobada amb la premsa també es va avançar que aquest 2015 es posarà en marxa una nova aplicació per a mòbils, *SantApp*, per donar a conèixer la història dels 268 sants que hi ha a la catedral.

Periodistes convidats per l'arquebisbe Jaume Pujol a pujar al punt més alt de la catedral, amb motiu de Sant Francesc de Sales.

Joan Boronat / Tarragona

La catedral de Tarragona i tot el seu conjunt monumental va rebre l'any 2014 fins a 105.000 visitants, una afluència de visites turístiques que s'ha vist incrementada tots els mesos, llevat dels de novembre i desembre que va registrar un moviment similar respecte

de l'any 2013. Amb aquestes xifres a la mà s'ha batut el rècord de visites a la catedral metropolitana i primada de Tarragona. Els seus responsables valoren prioritàriament que el 99,2% dels visitants declara trobar més del que esperaven en la seva visita, que el 98,2% de les persones qualifica el servei rebut com a excel·lent o bo i

que el 99,6% afirmen recomanar la visita a la catedral a coneguts, familiars i amics.

Durant l'any passat la catedral i el Museu Diocesà han ampliat tant l'horari com els serveis. Actualment es pot visitar la catedral, el claustre, el tèmenvs romà, el tresor, el Museu Diocesà i el campanar de diverses ma-

Trobada una vida de sant Francesc de fa vuit-cents anys

Agustí Boadas / Franciscà

Vestiu Crist i trobareu Francesc. Despul·leu Francesc i trobareu Crist. I com Jesús de Natzaret, Francesc d'Assís ha rebut al llarg dels segles les més variades interpretacions. L'art n'és bona prova. Qui és? El

que porta una creu o una calavera a la mà? El que predica als ocells o amaneix un llop?

El que predica la pau arreu on va, fins i tot en terres musulmanes? El pobre que es casa amb *madona* Pobresa? L'inconformista social i eclesial? Resulta que ara, 789 anys després de mort, s'ha descobert una nova vida gairebé contemporània a ell. Ens aclarirà qui és?

Jacques Dalarun, franciscanista i director de recerca del CNRS parisenc (Centre Nacional de Recerca Científica), ha publicat sobre sant Francesc (*La Malaventure de François d'Assise*, 2002, i les fonts franciscanes en francès, 2010) i sobre la vida femenina clariana i franciscana. El 2007 llançava la hipòtesi que hi havia una biografia, la *llegenda umbra*, fins ales-

hores desconeguda. I ara l'ha trobat, curiosament, quan se subhastava als Estats Units. Sorprenent!

La troballa dona nous detalls. Per exemple, el seu primer viatge a Roma. Mentre Luter només hi va veure corrupció i opulència, l'italià descobreix la misèria i la pobresa. No peregrinava. Anava a vendre roba i va quedar molt afectat. També explica com apedaçava l'hàbit.

La qüestió franciscana

Quan s'intenta fer una reconstrucció de la vida de sant Francesc, és inevitable anar a les fonts: escrits, biografies i documents de l'època formen un cos notable d'informació que desemboquen en visions contraposades. Ja en vida del sant, les discrepàncies internes es van polaritzar en dues tendències: la comunitat i els espirituals, l'oficial i la crítica. El primer el representa fra Tomàs de Celano, que deixa la seva primera vida acabada dos anys després, el 1228, i la segona, el 1244. I el segon el formen un bigarrat conjunt de vides. Destaquem l'*Espill de Perfecció*, descobert del pastor protestant Paul Sabatier el 1897,

que el data el 1227 (encara que era del 1318): davant de la imatge d'un sant domesticat per la jerarquia, apareix un guerriller romàntic. La polèmica continuà fins i tot després que sant Bonaventura deixés unes biografies oficials.

Catalunya, capdavantera

Quan Bonaventura escriu el 1260, es mana destruir totes les vides anteriors. Afortunadament, la biografia més antiga, la primera de Celano, es va salvar a l'abadia de Ripoll. I el mateix Celano ens diu que es va fer frare el 1215 (ara fa 800 anys), gràcies al fet que Francesc tornava de Catalunya.

Ara, amb la nova vida descoberta, s'omple el buit entre aquesta primera, precipitada en la seva redacció, i l'oficial del 1244, manada pel capítol general de l'orde i, per tant, edulcorada segons els espirituals. Dalarun insisteix en dues característiques de la nova descoberta: la pobresa real i la fraternitat amb la creació. Confiam que aviat s'editi el text per rescatar una visió franciscana fresca i desconeguda fins ara.

 Ràdio Estel

Cada matí, de 6.00 a 7.00 hores, Ràdio Estel desperta els seus oients amb L'Albada. La millor música de jazz de la història amb els seus intèrprets més reconeguts.

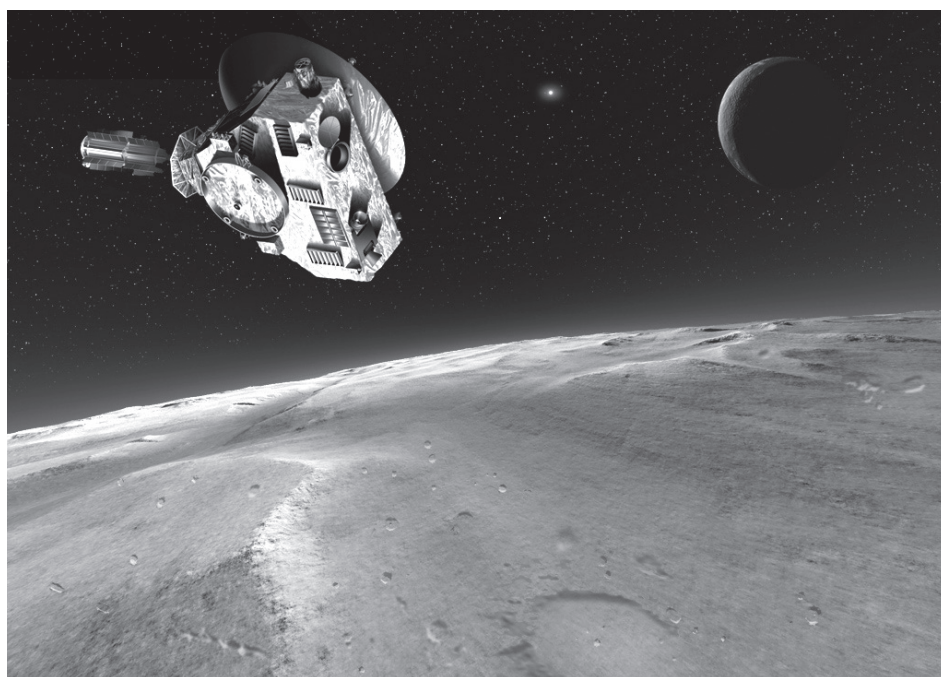
- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa
- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Actualitats científiques

La investigació dels astres del Cinturó de Kuiper

Com molts dels nostres lectors ja deuen recordar, s'anomena Cinturó de Kuiper el conjunt de tots els objectes astronòmics que orbiten el nostre sistema solar més enllà del planeta Neptú. Ocupen un espai que va des de 40.000 unitats astronòmiques (s'entén per unitat astronòmica la distància Terra-Sol, i es representa per UA) fins a 200.000 UA, o sigui, des d'un a tres anys llum. Es calcula que conté milers de milions d'astres gelats que no han sofert variacions d'ençà que es formaren el sol i els planetes ara fa uns 4.600 milions d'anys. L'objecte més gran conegut fins ara és Plutó, descobert el 1930 per Clyde Tombaugh (1906-1997), i qualificat aleshores com el novè planeta del sistema solar, però ara es diu que millor no dir-ne «planeta» perquè, si bé és un astre opac que orbita el nostre Sol, només té de comú amb els altres vuit planetes aquest fet i res més; la seva constitució ja pertany a la dels objectes més llunyans que formen el «cinturó» que hem dit.

La descoberta d'aquest conjunt d'astres té la seva història. Fa uns 35 anys se n'ignorava l'existència. Però els mitjans d'observació l'han revelada. S'anomena Cinturó de Kuiper, però seria millor dir-ne Cinturó de Julio Fernández perquè va ser l'astrònom uruguaià

Recreació artística de la sonda «New Horizons» acostant-se a Plutó (NASA).

que així es deia el primer que va augurar-ne l'existència en el seu article del 1980, *On the existence of a comet belt beyond Neptune* («Sobre l'existència d'un cinturó de cometes més enllà de Neptú»). Fixem-nos que Fernández va posar «cinturó de cometes», perquè aquests objectes són cometes virtuals

ja que si hi ha alguna variació (per xocs o pel que sigui) en el seu moviment poden esdevenir autèntics cometes en desprendre's del conjunt fins a precipitar-se a l'entorn del Sol.

No va ser fins el 1992 que es començaren a descobrir visualment alguns dels altres objectes que hi ha al «cinturó»

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

des de Hawaii. El primer va ser QB1, i ben aviat en seguiren d'altres. Avui dia ja se'n tenen més de 1.500 de catalogats. Tots més petits que Plutó. D'aquest s'ha de dir que el 1980 ja se li descobrí un satèl·lit, que s'anomenà Caront, però ara s'ha vist que en té quatre més molt petits. I moltes altres particularitats.

Doncs bé, els americans en volen saber més, d'aquests astres. I el gener del 2006 la NASA envià cap allà per estudiar-los de prop una sonda espacial, *New Horizons*, que el juliol d'enguany es posarà a l'entorn de Plutó bo i col·locant-se a només 10.000 km de la seva superfície per anar fotografiant els cràters d'impacte del planeta, i després també els del seu satèl·lit Caront. Què se'n traurà, d'això? Fer-se una idea de les mides dels objectes del Cinturó de Kuiper, perquè el que cal esperar és que els que s'hi hagin anat precipitant (originant aquests cràters) ho hauran fet amb una freqüència proporcional a la seva abundància relativa i segons el seu tamany sabem les dimensions de l'objecte. Però *New Horizons* també buscarà possibles rastres d'un oceà sobre la superfície de Plutó i farà altres observacions durant els cinc mesos que hi estarà funcionant. Que tot sigui per al progrés de la ciència!

Tradicions remeieres

El poniol o herba de sant Ponç

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

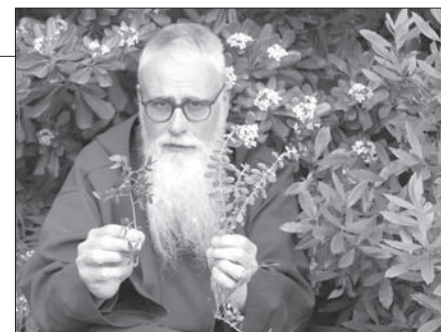
El poliol o poniol negre (llat., *Menta pulegium*; cast., *Poleo*) conegut popularment com a herba de Sant Ponç (o de Sant Poní; d'ací el nom de *poni-ol*) gaudeix de moltes propietats digestives i ajuda a netejar la bilis. Fra Jacint de Sarrià l'any 1751, mentre sojornava al convent de caputxins de Vilanova de Cubelles, escriví que l'herba de Sant Ponç: «Té el gust picant y algo de amargor. És calent y sech y mata las pussas fent fum de dita planta. Lo decocto cura la pruitja y si las ovelas ne menjan quan és florit luego balan» (BHC, *De algunas herbas*, f. 157).

El poliol creix, a semblança de la menta, a les vores de les rieres, dels canals i en indrets humits. És una planta molt rica en essències, especialment de *pulegona* i, per això, se solia cremar poliol als estables i corralles per a fer fumigacions contra les puces. Recordem que Sant Ponç (que se celebra el dia 11 de maig) a més de ser el patró dels herbolaris i apicultors, és l'advocat contra les puces i xinxes i, per això, del poniol, hom l'anomena herba també de sant Poní o de sant Ponç, essent una de les herbes santes més estimada

en la medicina popular. En el famós *Llibre del Prior*, que publicà Fra Miquel Agustí a Barcelona l'any 1617, anotà que el poniol bullit amb vi blanc: «És admirable per provocar y venir la mesada a la dona, cuyt ab vi blanch y begut. Lo emplastre fet de puliol cuyt ab vi mitiga lo

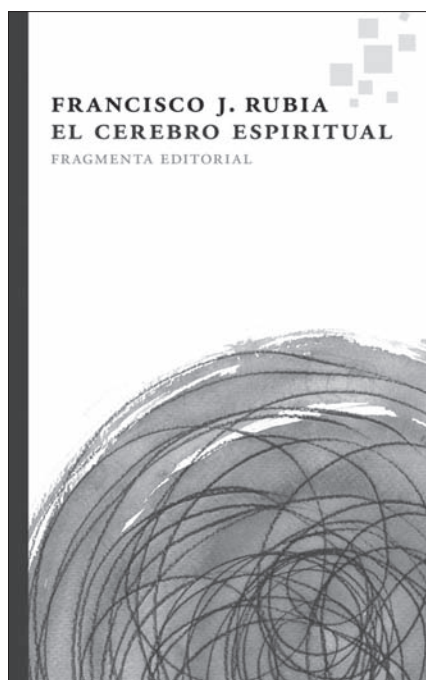
dolor de la siática» (*Secrets d'agricultura*, 36). En canvi, D. Andrés de Laguna (†1560), catedràtic de la Universitat Complutense i metge de l'emperador Carles I i del papa Juli III, l'any 1555 publicà a Anvers una versió-adaptació al castellà de l'obra *De materia medica* de Pedani

Dioscòrides on escriví, a propòsit de les propietats remeieres del poniol, que és un antiinflamatori molt adient en els atacs de gota, puix que: «*Aplicado con polenta en forma de emplastro, mitiga toda suerte de inflamación; y por si solo es útil contra la gota y es útil a los que tienen el bazo crecido y llaman al poleo blechona algunos, porque las ovejas que le gustan cuando está en flor, luego y muy a menudo balan*»; (*Acerca de la materia medicinal*, s. f.).

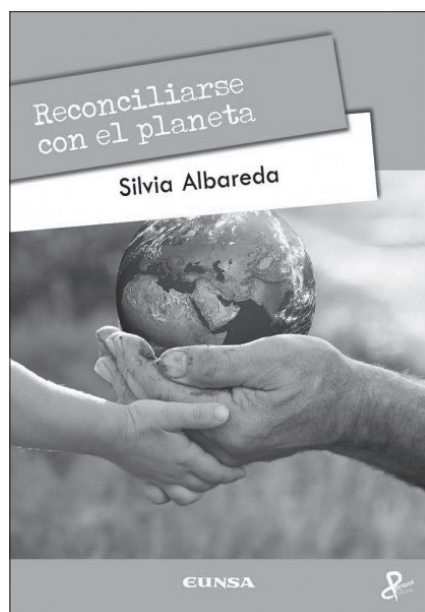
En la tradició monàstica se solia donar aigua de poliol quan els religiosos tenien mal de ventre i, ateses les propietats curatives d'aquesta planta, els religiosos catalans solien dir, a tall d'adagi, que «El poliol és la flor del consol», car és una herba remeiera molt eficaç per alleujar el mal de ventre. A l'article vinent us parlaré, si a Deu plau, de la centaura que, per la seva eficàcia, és una de les herbes santes més estimada en la tradició rural i monàstica.

FRANCISCO J. RUBIA
El cerebro espiritual
Fragmenta Editorial, 2015, 222 pàg.

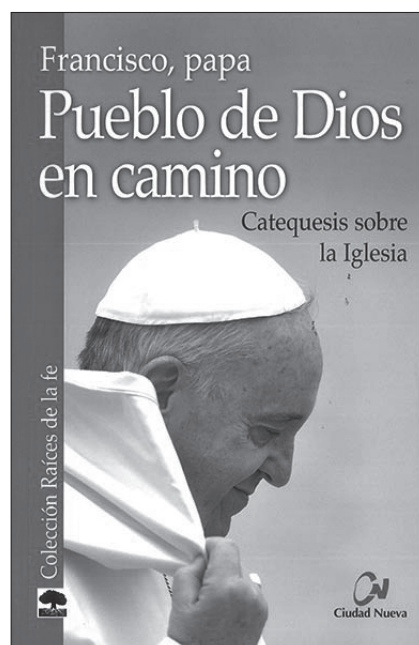
Des de temps immemorials, la humanitat ha cercat transcendir la realitat quotidiana: evadir-se i trobar una «segona realitat», l'àmbit que ha anomenat sobrenatural. Al cervell hi ha estructures que, quan són estimulades, són capaces de generar experiències espirituals, místiques, religioses o de transcendència. No hi ha religió sense espiritualitat, però sí espiritualitat sense religió.

SILVIA ALBAREDA
Reconciliarse con el planeta
EUNSA, 2015, 166 pàg.

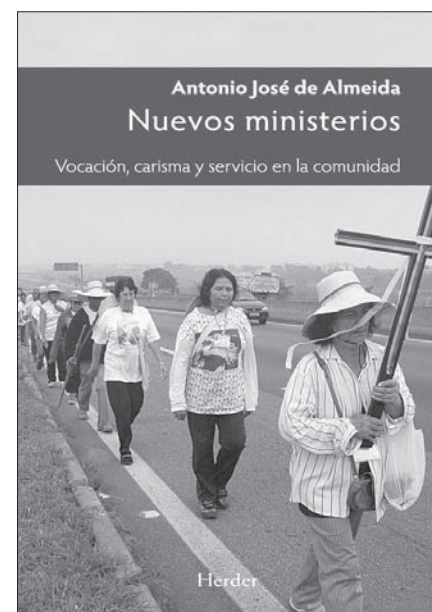
Quines són les causes i les possibles solucions per a l'actual crisi ambiental que afecta la salut i la seguretat alimentària? Per què la situació de degradació mediambiental és un imperatiu ètic per viure d'una manera tan diferent? Té sentit parlar d'una aliança entre l'ésser humà i el medi ambient? A aquestes i moltes altres qüestions respon la biòloga Silvia Albareda.

PAPA FRANCISCO
Pueblo de Dios en camino
Editorial Ciudad Nueva, 2014, 144 pàg.

Aquest llibre recull les catequesis del papa Francesc sobre l'Església pronunciades entre el 18 de juny i el 3 de desembre del 2014. Té una capacitat especial per tractar temes complexos amb la profunditat més gran i alhora de la manera més senzilla. S'hi inclouen les principals intervencions del Papa en els seus viatges apostòlics a Corea, Albània i Turquia. Un material idoni per a la formació cristiana.

ANTONIO JOSÉ DE ALMEIDA
Nuevos ministerios
Herder Editorial, 2015, 164 pàg.

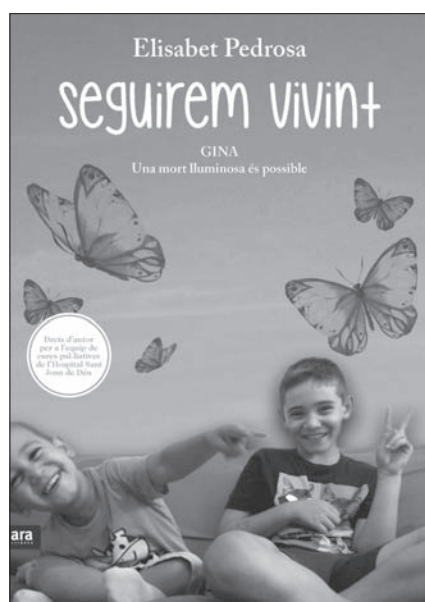
Què diu el magisteri de l'Església sobre els nous ministeris en l'àmbit mundial? El teòleg Antonio José de Almeida combina en aquesta obra el seu profund coneixement eclesiològic amb un zel apassionat per la vida de les comunitats i la fidelitat a l'Esperit. Avalua textos del magisteri de l'Església amb serenor, objectivitat i llibertat per confrontar-los amb els reptes del present.

PABLO NERUDA
Tus pies toco en la sombra y otros poemas inéditos
Editorial Seix Barral, 2015, 130 pàg.

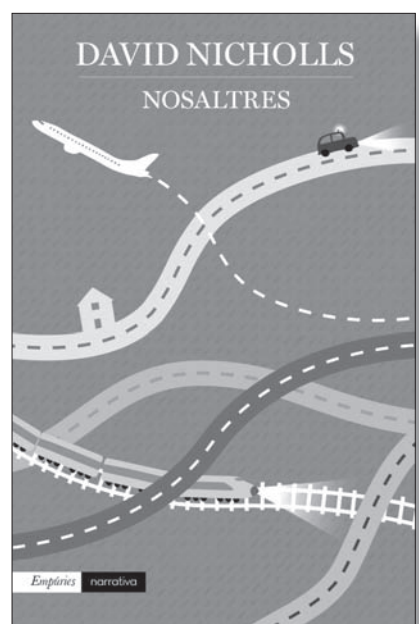
Vint-i-un poemes d'amor i d'altres temes, de qualitat extraordinària, que no es van incloure en les obres publicades i que ara veuen la llum. Una ocasió excel·lent per delectar-se amb versos mai llegits abans de Pablo Neruda, un dels poetes més grans de tots els temps. La rellevància enorme d'aquesta obra inèdita rau en el fet que els poemes pertanyen a l'època de maduresa de Pablo Neruda.

ELISABET PEDROSA
Seguirem vivint
Ara Llibres, 2015, 240 pàg.

Elisabet Pedrosa va escriure el 2009 *Criatures d'un altre planeta*, on relata-va què significava viure amb una filla malalta de la síndrome de Rett. Això va contribuir a la divulgació d'aquesta malaltia i a la seva investigació. Malauradament, la seva filla Gina va morir, amb 11 anys, el 16 de gener del 2014. Després de la seva mort, la seva mare va començar a escriure aquest llibre on descriu els darrers dies de la Gina.

DAVID NICHOLLS
Nosaltres
Empúries Narrativa, 2015, 480 pàg.

Abans que el seu fill adolescent marxi a la universitat, en Douglas i la Connie han planejat fer un viatge per Europa tots tres plegats. Un itinerari que esdevindrà per als membres de la família una experiència vital. Es tracta d'una història sincera i intensa que parla del que ens commou i ens preocupa a tots, un text que deixa en el lector una empremta inesborrable.

FRANZ WERFEL
Els quaranta dies del Musa Dagh
Edicions de 1984, 2015, 958 pàg.

Aquesta novel·la coral, basada en els fets que van convertir els seus protagonistes en veritables herois, aporta llum a la tragèdia que va patir el poble armeni el 1915. Un genocidi deliberadament silenciats que l'escriptor Franz Werfel (1890-1945) va donar a conèixer en la que és considerada la seva obra mestra literària, publicada el 1933 i que ara es tradueix per primer cop al català.

Crítica literària

Per conèixer què va ser la Mancomunitat de Catalunya

Cada any hi ha una commemoració o altra que ens ajuda a fer memòria sobre la trajectòria de personalitats, d'entitats o d'institucions de la vida catalana. És una forma de no oblidar d'on venim, és una manera de conèixer la nostra història i d'aprofitar-ne les experiències.

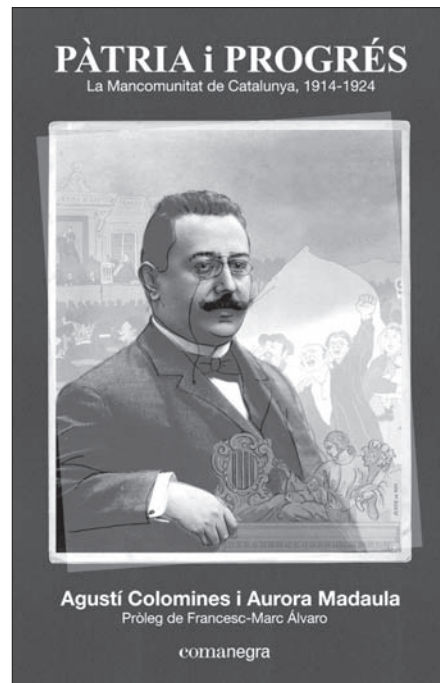
Aquest any una commemoració important és la que recorda el centenari de la formació de la institució que fou coneguda com la Mancomunitat de Catalunya. Es constituí el 6 d'abril del 1914, era formada per les quatre Diputacions catalanes i en fou elegit president Enric Prat de la Riba (Castellterçol, 1870 – 1917), les seves primeres paraules una vegada rebuda aquesta responsabilitat foren: «Som a una girada fonamental, decisiva de la vida catalana: la Mancomunitat clou un període i n'obre un altre. Clou el període que comença amb la caiguda de Barcelona, amb el Decret de Nova Planta, amb la supressió del Consell de Cent i de la Generalitat, i n'iniciem un altre, que és el demà, que és el per-vindre.»

La Mancomunitat de Catalunya amb totes les competències que aplegà i les

conviccions i creativitat que demostrà fou la primera institució de govern des d'aquell llunyà 1714. Fou sinònim d'eficàcia i de modernització de les nostres estructures en els camps on podia actuar: la cultura, l'ensenyament i l'agricultura.

Cal, doncs, aprofitar els llibres que expliquen aquella trajectòria que entre 1914 i 1924 va recórrer la Mancomunitat de Catalunya, any en el qual fou suprimida per la dictadura del general Primo de Rivera.

Els primers llibres que cal recomanar són els balanços publicats per la Mancomunitat i que poden trobar-se a les grans biblioteques. El primer porta el títol *L'obra realitzada - anys 1914-1923*, un detallat informe del que s'havia fet en cada un d'aquests camps i també les perspectives amb què actuava. Així en l'Advertiment Preliminar es llegeix: «L'obra és modesta, si es té en compte les necessitats i aspiracions de Catalunya; és gran, si es pensa en els mitjans pobres que la llei ens deixa i en el caràcter efímer de les facultats de la Mancomunitat i en la seva naturalesa d'institució incompleta i passatgera, destinada a ésser la transició entre el

Joaquim Ferrer

Historiador i president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

vell règim, durament centralitzador i uniforme, i aquell a què aspirem en el qual puguem regir amb plena autoritat la vida catalana.» També és recomanable la lectura de *L'obra a fer-L'emprestit de cinquanta milions* (1920).

Altres obres que ens proporcionen informació sobre la Mancomunitat són: *Prat de la Riba: home de govern*, de J. M. Ainaud i E. Jardí (1973), *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia*, d'Albert Balcells, Enric Pujol i Jordi Sabater (1996) i el llibre publicat enguany *Pàtria i progrés - La Mancomunitat de Catalunya 1914 - 1924*, d'Agustí Colomines i Aurora Madala amb un pròleg de Francesc-Marc Álvaro.

Aquest darrer llibre ens presenta el marc polític en el qual es va haver de moure la Mancomunitat, el pensament que representava Prat de la Riba i els col·laboradors més destacats de l'obra de govern: Eugeni d'Ors, Pompeu Fabra, Isidre Lloret, Cebrià de Montoliu, Rafael Campalans i Esteve Terrades; clou el llibre un capítol sobre «La fi d'una dècada prodigiosa».

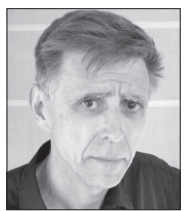
Conèixer l'empenta de la Mancomunitat ens ajuda a entendre els afanys d'avui.

Crítica teatral

L'enrunament del somni americà

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista col·laborador de Ràdio Estel andreusotorra@gmail.com

«SOMNI AMERICÀ»

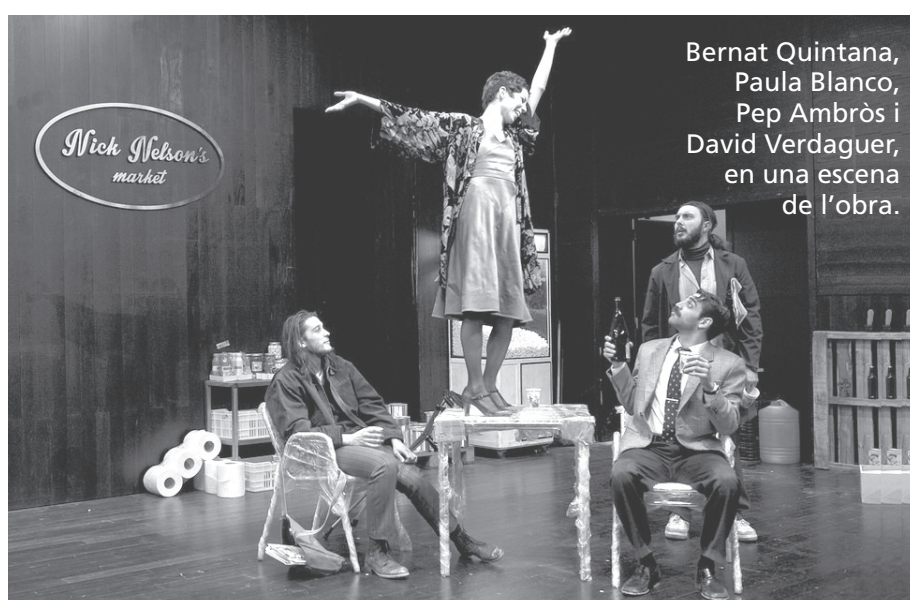
Textos de diversos autors.

INTÈPRETS: Pep Ambrós, Laura Aubert, Paula Blanco, Javier Beltrán, Annabel Castan, Mireia Illamola, Pol López, Arnau Puig, Bernat Quintana, Mima Riera, David Verdager.

DIRECCIÓ: Oriol Tarrasón.

Teatre Lliure Gràcia, Barcelona. Fins a l'1 de març.

© Ros Ribas

Bernat Quintana, Paula Blanco, Pep Ambrós i David Verdager, en una escena de l'obra.

Mai com ara, el Crac del 29, la Gran Depressió i el miratge del somni americà havien estat un referent tan evident. Entre el 2007 i el 2008, quan el paisatge esquelètic de grues de la construcció augurava l'esclat de la bombolla de l'especulació immobiliària que encara s'arrossega, eren pocs els que s'atreïen a qualificar de «nou crac» el que després vindria.

Ha estat, doncs, la generació que en aquell moment acabava d'aterrar al mercat laboral i artístic amb una motxilla de projectes sota el braç i la que ara en pateix greument les conseqüències la que es troba en la millor situació anímica per fer-ne una relectura i una reflexió des de la mirada dels que, com els seus besavis i avis, també han vist com s'esfondrava el somni promès.

El muntatge *Somni americà* s'ambienta en un súper de mala mort, el Nick Nelson's Market —un oasi metafòric enmig del desert americà ocupat quatre anys sota l'amenaça de desnonament— i els onze personatges que hi apareixen representen la tipologia de la societat nord-americana sorgida de l'eufòria dels anys vint i que rep la clatellada de la ressaca del crac durant la dècada dels anys trenta.

En la tria dels textos d'Erskine Caldwell, Woody Guthrie, Arthur Miller, Eugene O'Neill, Ben Reitman, William Saroyan, John Steinbeck i Tennessee

Williams, hi ha el pòtol que promet un món millor; hi ha qui porta el súper carregat d'aforismes sobre el que creu que volen dir els autors; hi ha l'aspirant a clown amb el violí a coll que sap com fer riure la societat que ha perdut el gust de fer-ho; hi ha la noia que pregonja que ha estat una vedet cobejada pels aristòcrates de tot el món; hi ha la Blanche que apareix perquè li han dit que agafés «un tramvia anomenat desig»; hi ha l'aspirant a trobar una feina; hi ha la jove embarassada a la recerca d'un pare; hi ha el pinxo ben vestit, que convida tothom i que sap

que amb una trucada obté el que vol per fer un favor a qui sigui; hi ha el soldat que existeix per salvaguardar la pau d'entreguerres; hi ha el repartidor de diaris amb crossets que s'acompanya d'un gos que només la imaginació dels espectadors pot fer visible...

Amb aquesta auca de personatges i la unió de La Kompanyia Lliure i Les Antonietes, el director Oriol Tarrasón ha fusionat idees en breus monòlegs convertits en diàlegs sobre com veien el somni americà els autors més importants de l'època. O potser seria millor dir: com el veuen avui —el somni del segle XXI— els que tenen per davant bona part del segle per recórrer.

Davant la dificultat de travar una trama convencional, el trencaclosques va prenent forma en escenes individuals, a manera que es van connectant els uns amb els altres, en un únic ambient, que integra l'auditori —crispates incloses de franc— en el somni d'igualtat d'oportunitats enmig del gran desert de l'èxit. Cal advertir, però, que els espectadors no han d'esperar una gran història sinó un conglomerat de petites històries que el temps va consumint de la mateixa manera que van fent figa els tubs fluorescents, al llarg de l'hora i mitja de la representació, fins al fosc final, quan la piqueta, als afores del súper, ha començat la seva feina d'enrunament del somni de tots... del somni americà.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

IGNASI SALA, RECTOR DE L'ORATORI DE SANTA MARIA DE BONAIGUA

«És de vital importància una pastoral matrimonial atractiva»

Carme Munté

L'Aula de Teologia de l'Oratori de Bonaigua tracta la família a través de set conferències d'experts en educació, comunicació, dret, teologia, medicina, estudis per a la família i orientació familiar. Les conferències són els dijous fins al 12 de març a les 19.30 h a la Sala d'actes de l'Oratori de Bonaigua: c/ Jiménez i Iglesias, 1, de Barcelona. En parlem amb Mn. Ignasi Sala de Arquer, rector de l'Oratori de Santa Maria de Bonaigua.

El cicle de conferències està dedicat a la família. És una manera d'ajudar a entendre al públic general la temàtica sinodal?

Sense cap mena de dubte. Com vostè assenyala, l'Aula de Teologia no està dirigida a un auditori acadèmic, sinó al públic en general. El Sínode és una reflexió molt àmplia sobre el tema de la família on participen bisbes d'arreu del món. En la nostra societat occidental, la família té uns reptes diferents als d'altres societats i cultures, i per això volem ajudar a discernir, sense ànim de ser exhaustius, alguns aspectes que ens semblen més fonamentals. Per exemple, en els nostres dies tenim una gran tasca al davant per presentar als batejats la bellesa del Matrimoni com a sacrament. Avui dia no són poques les parelles que redescobreixen la seva fe quan se les ajuda a aprofundir en aquesta dimensió del matrimoni. Per això és de vital importància per a l'Església realitzar una pastoral matrimonial atractiva.

Quines expectatives obre el Sínode del proper octubre?

El gran repte de la família cristiana és descobrir el sentit vocacional del matrimoni. No oblidem que entre els temes nuclears proposats pel Concili Vaticà II hi ha la crida universal a la santedat dirigida als cristians de tota edat i condició. Seria molt positiu que

aquest aspecte de la vocació matrimonial, amb totes les conseqüències que comporta, quedés especialment ressaltat. Quan es viu el matrimoni com una crida de Déu els fills es veuen com un do de Déu, l'home o la dona són camí recíproc per estimar Déu, la confiança en aquest Déu que crida no desapareix encara que apareguin les dificultats. D'altra banda, d'una realitat tan fecunda en surten molts fruits bons per a la vida de l'Església i de la societat, entre d'altres les vocacions sacerdotals o a la vida consagrada.

Què pot aportar el model de família a l'estil de Natzeret?

Moltíssim. A Natzeret tot mira Crist. Ningú no pensa en si mateix. La vida de la Sagrada Família ens situa en un ambient d'entrega i donació incondicional i total a l'altre, que això és el matrimoni: entrega en ànima i cos. Sense oblidar la dimensió temporal i històrica. Cada persona és allò que és durant un temps determinat. Aquest temps del

qual disposem també forma part del sí del compromís. Em ve a la memòria una coneguda homilia del beat Pau VI pronunciada a Natzeret on parlava de les tres lliçons que podíem aprendre de la Sagrada Família: una lliçó de silenci, de vida oculta i ordinària enmig de les tasques quotidianes; una lliçó de vida familiar que ens porti a apreciar el caràcter sagrat i inviolable de la vida; i una lliçó de treball on contemplem el Fill de Déu fet home treballant amb les seves mans, aprenent un ofici i fent la Redempció de la humanitat durant trenta anys de vida oculta. En els nostres dies, la vida quotidiana de la Sagrada Família ressalta també per altres característiques: foren exiliats i van viure pobres. El seu exemple ens ajuda a veure Crist en les persones i en les famílies que pateixen el drama de la immigració o l'atur. És un estímul per obrir-nos als patiments dels altres i renunciar a un còmode, però infecund, individualisme.

Eduard Brufau

Rauxa

Els pobres

En el missatge evangèlic els pobres ocupen un lloc destacat; Jesús en el sermó de la muntanya els anomena benaurats i en el càntic de Maria apareixen com els predilectes de Déu. I podríem parlar encara de totes les vegades que Jesús es troba amb algun pobre, hi parla, se'n compadeix i el guareix.

El pobre és aquell que no té res que li sigui propi, que no es val per ell mateix i necessita l'ajut dels altres. El pobre es reconeix com a persona feble, vulnerable, finita i s'abandona amb confiança i humilitat als altres i a Déu. Així, la persona pobre coneix —perquè la viu en pròpia

pell— la petitesse de la condició humana. En contrast el ric és aquell que, a causa de les possessions que té, es creu autosuficient i pensa que no necessita res dels altres ni de Déu. Les riqueses li impedeixen veure que com a ésser humà és vulnerable, finit i l'orgull el fa creure's invencible. La pobresa i la riquesa, doncs, són estats socioeconòmics, però també són dues actituds espirituals oposades i en aquest segon sentit els cristians només podem ser pobres. Tan sols som cristians de debò quan, empassant-nos l'orgull, ens reconeixem febles i despallats.

Pensant-ho millor

Natàlia Aldana
Benedictina de
Sant Benet
de Montserrat

Quaresma i revisió de salut

El papa Francesc, en el seu discurs de Nadal a la Cúria romana, va fer esment de quinze malalties espirituals que poden encomanar-se no només entre els bisbes i l'alta jerarquia sinó també entre tots els cristians. Val la pena recordar-lo com un bon programa per a aquesta Quaresma.

Francesc ens advertia del perill d'emmalaltir pel fet de sentir-nos immortals, indispensables, per caure en un activisme febril, com si tot depengués de nosaltres i no pas de Déu. I ens proposa com a vacuna recuperar la gratuïtat, sortir del neguit donant a cada cosa el seu temps i el seu valor, abandonar el narcisisme per sentir-nos humils servidors de Déu.

Una altra malaltia que ens ronda és l'excessiva planificació, la rigidesa que ofega la creativitat de l'Esperit o el fet que dins les nostres estructures no hi hagi una bona col·laboració mútua. Per tal que aquest virus no ens envaeixi i ens transformi en purs funcionaris de l'Església, és important viure la comunió entre tots nosaltres, oberts a la inspiració de l'Esperit que voleteja sobre la seva Església i la porta per camins sempre nous...

Una altra malaltia, trista i molt greu, és la petrificació del cor o, encara pitjor, l'Alzheimer espiritual que oblida l'amor de Déu que ens crida a viure per a Ell i provoca que tinguem un cor dur i insensible al germà. Necessitem una bona dosi de pregària que ens ajudi a mantenir viva la memòria i la presència amorosa de Déu a la nostra vida, si no volem anar a quiròfan perquè ens facin un bypass per tal que el nostre cor pugui rebre una bona irrigació de misericòrdia i sensibilitat i faci seus els sentiments del Crist que haurien de ser els nostres...

Altres malalties, com la rivalitat i l'ostentació, la murmuració i la xafarderia, el desig d'acumulació o el de fer guetos, necessiten una dosi de xarop d'humilitat i sinceritat, de valentia per donar la cara i una d'aquelles píndoles de desprendiment que ens faci posar la nostra seguretat només en Déu i no en les coses que passen.

I per prevenir l'esquizofrènia existencial que ens descentra del nostre jo autèntic i ens fa indiferents i freds amb els germans, no tinguem por d'una transfusió de veritat i calidesa de tracte, que ens farà més amables i acollidors, ens immunitzarà contra la cara severa de funeral que no vol el Papa i ens la transformarà amb el somriure d'aquell que se sap estimat de Déu.